

Vaandeldrager

Jaargang 41 - september 2025 - nummer 149

Laatste Brigademan Max Wolff overleden

‘Ordnance 3-inch mortar’ in Regimentsverzameling

Operatie Orange-Deal (‘Hedel’), deel I

Colofon

Jaargang 41, nummer 149

De Vaandeldrager verschijnt 3 keer per jaar in een oplage van 900 exemplaren en wordt verspreid via controlled circulation

Deadline nummer 150

Vrijdag 14 november 2025.

Website:

www.fuseliers.nl

Redactieadres:

Redactie De Vaandeldrager
Postbus 33
5688 ZG Oirschot
T 0889 - 515682 (alleen di en do van 08.00 tot 13.30 u)
E vaandeldrager@fuseliers.nl

Hoofdredactie:

Willem Verweij, Kol der Fus b.d.
E vaandeldrager@fuseliers.nl

Eindredactie:

Luc Vermeulen, Kol der Fus b.d.
E vaandeldrager@fuseliers.nl

Redactie:

Bataljons- en Regimentscommandant: Lkol der Fus Björn Wijnen
S1 en Regimentskapitein: Kap der Fus Daan Dame
Communicatieadviseur: Aniek van Pelt
Bataljons- en regimentsvertegenwoordiger: Melanie Giesen-Schuurmans
Bataljonsfotograaf: Jos Wassink
Stichting Brigade en Garde: Bgen der Fus b.d. Arie Vermeij
Historische verzameling en Regimentsgeschiedenis: Hans Sonnemans
VOSKNBPI: Nelleke Swinkels - van de Vorst
VOSIBGRPI: Lkol der Fus Arjan Luijten
VVVGFPi: Bgen der Fus Roland de Jong
VVOGFPi: Kap der Fus René Bergen Henegouwen
Genootschap: Nelleke Swinkels - van de Vorst
Vriendenkring Westenberg: Adj b.d. Joop de Lange
Algemeen redacteur: Richard van de Velde

Fotografie (tenzij anders vermeld):

Garderegiment Fuseliers Prinses Irene

Voorpagina:

Fuselier van de A Compagnie vuurt met de Minimi tijdens de oefening Bastion Lion in Duitsland

Vormgeving & Druk:

G3M - Grafisch & MultiMedia Management
Zoetermeer - www.g3m.nl

ISSN: 2468-7871

© Copyright:

Stichting Brigade en Garde Prinses Irene

17 Pantserinfanterie Bataljon Garderegiment Fuseliers Prinses Irene

De kern van elk leger wordt gevormd door de militairen die het grondgevecht voeren, de Infanterie.

Infanteristen werken met automatische en semi-automatische handvuurwapens, mortieren en antitankwapens. Ook beschikt de infanterie over geavanceerde communicatie- en laserapparatuur en allerlei soorten nachtzichtapparatuur.

Voor de meest actuele foto's, video's, meningen en reacties zie:

www.fuseliers.nl

www.facebook.com/17painfbatGFPI

www.instagram.com/17_painfbat_gfpi

www.youtube.com/17painfbatGFPI

Inhoud

Van de Redactie	2
Van de Regimentscommandant	2
Van de Stichting Brigade en Garde	3
<i>Steunfonds Prinses Irene en Generaal Noothoven van Goor</i>	4
In memoriam	5
Vereniging Van Veteranen GFPI	5
<i>Reünie unit 1.2 TFU BG-10: Terug naar de schapenweide</i>	6
<i>Reünie eenheid 5</i>	7
Vereniging van Oud-Strijders Koninklijke Nederlandse Brigade Prinses Irene	9
<i>In Memoriam: Max Wolff (1926–2025)</i>	9
<i>Omgekomen op Walcheren: Drie kameraden van de Prinses Irene Brigade</i>	11
Genootschap Vrienden van de Fuseliers	13
<i>Het Genootschap op bezoek bij het Defensie Helikopter Commando in Gilze-Rijen</i>	13
<i>Een reis vol herinnering en verbinding</i>	14
Bataljonsnieuws	15
Bataljonsstaf	15
<i>Den Haag herdenkt 80 jaar vrijheid</i>	15
<i>Bezoek delegatie Wolverhampton aan Nederland</i>	15
<i>Uitreiking Nieuw-Guinea Herinneringskruis aan veteranen</i>	16
<i>Postuum eerbetoon aan de heer Fleurij</i>	16
<i>Eervolle schenking door de gemeente Wolverhampton aan ons regiment</i>	17
<i>Met de hand op het Vaandel: 75 Fuseliers beëdigd in Hedel</i>	17
<i>Commandowisseling bij 17 Pantserinfanteriebataljon GFPI</i>	18
<i>Sterke prestaties tijdens Manoeuvreaardigheidswedstrijden 2025</i>	18
<i>Fuseliers voltooien de 107e editie van de Nijmeegse Vierdaagse</i>	19
<i>Sterke prestaties tijdens Open Kampioenschap KL Schieten</i>	19
A “Tijger” Compagnie	20
<i>Belgium Tiger</i>	20
<i>Normandie, 30 mei t/m 7 juni, oefening Historian Fuselier</i>	21
<i>Sergeant Roos pakt goud met damesteam in Zuid-Afrika bij internationaal schiettoernooi</i>	22
<i>Oefening Bastion Lion</i>	22
B “Eagle” Compagnie	23
<i>Even voorstellen: Compagniescommandant Bravo Eagle Compagnie</i>	23
<i>HIGHLAND EAGLE</i>	24
<i>Danish international sniper competition 2025</i>	24
C “Beren” Compagnie	26
<i>Deelname Bartelsbeker 2025</i>	26
<i>Beren op recup</i>	26
D “Springbok” Compagnie	27
<i>D Springbok Compagnie traint Oekraïense militairen: intensieve periode met wederzijdse impact</i>	27
<i>Generaal Kooij reikt certificaat uit aan Delta Springbokken voor inzet bij Operatie Interflex</i>	28
Uit de museumvitrine	29
Orange-Deal	30
<i>Operatie Orange-Deal: het Brits-Nederlandse drama in de Bommelerwaard, deel I</i>	30

De totstandkoming van de Vaandeldrager wordt mede mogelijk gemaakt door het Nationaal Fonds voor Vrede, Vrijheid en Veteranenzorg (vfonds). Vfonds kan mede dank zij inkomsten uit loterijen jaarlijks 200 initiatieven steunen die, vanuit de lessen getrokken uit oorlog en conflict, bijdragen aan onze sterke democratische rechtsstaat en vreedzame samenleving. Uw deelname aan deze loterijen wordt daarom van harte aanbevolen.

Vakantie

Wanneer de Vaandeldrager op uw deurmat valt of u deze opent op internet, zit voor de meesten de vakantie er al weer op. Ik hoop dat de batterijen weer opgeladen zijn en eenieder zich weer op zijn of haar werk kan storten.

Kopij

We hebben bijna altijd voldoende aanbod van kopij om het blad te kunnen samenstellen. Deze editie was het echter zoveel dat het onvermijdelijk was om artikelen door te schuiven naar een volgende editie, of als dat vanwege de actualiteit niet opportuun was, zelfs te moeten inkorten. Onze excuses daarvoor, maar daardoor konden we wel veel plaatsen.

Max Wolff

Op 12 mei jongstleden bereikte het Regiment het droevigste nieuws van het overlijden van Max Wolff (1926-2025). In dit nummer zullen we uitgebreid stilstaan bij zijn leven van "moed, verlies en onverzettelijkheid" met dank aan Richard van de Velde.

Commando-overdracht bataljon en Regiment

Luitenant-kolonel der Fuseliers Niels Verhoef heeft op 23 mei, het commando over 17 Painbat GFPI en het Garderegiment Fuseliers prinses Irene overgedragen aan Luitenant-kolonel der Fuseliers Björn Wijnen. Het was een plechtige en goedbezochte parade. Wij feliciteren Kolonel der Fuseliers Verhoef met zijn bevordering en wensen hem veel succes in zijn nieuwe functie in Irak. Uiteraard wensen we Luitenant-kolonel Wijnen veel succes en werkplezier bij het commando over ons bataljon en het Regiment. Intensief oefenen om zich voor te bereiden op allerlei scenario's en taken binnen het operatiethema Warfighting zal zijn uitdaging de komende

jaren worden. Daarnaast zullen ook de Regimentstaken veel van hem vergen. Gelukkig commandeert hij een eenheid die deze taken aankan. U leest hierover in deze uitgave.

Hedel

Wanneer deze Vaandeldrager verschijnt is het ruim 80 jaar geleden dat de Brigade bij Hedel een van haar laatste zware gevechten leverde. In de vorige Vaandeldrager schreef ik dat over de strijd bij Hedel een afstudeerscriptie is geschreven door geschiedenisstudent Sietse Kenter. Hij heeft zijn scriptie voor ons herschreven in een "Vaandeldragerversie". In deze uitgave het eerste deel.

Traditie

In de afgelopen periode waren er op het gebied van traditiebeleving weer vele hoogtepunten, zoals de Nederlandse Veteranendag en de herdenkingsreis naar Normandië. In dit nummer zal aan deze en andere hoogtepunten aandacht worden gegeven. Om onze voorgangers die het hoogste offer brachten de eer te bewijzen die zij verdienen is er een artikel opgenomen over drie gesneuvelde Brigadisten in de strijd om de Zeeuwse eilanden.

Museum

Zeer recent wist Hans Sonnemans, onze conservator, een mortier aan te schaffen die ook deel uitmaakte van de wapenuitrusting van de Prinses Irene Brigade. In dit nummer een beschrijving van dit wapensysteem in een artikel van Luitenant-kolonel der Fuseliers b.d. Andy van Dijk.

Inleverdatum kopij Vaandeldrager 150

Het is ons voornemen Vaandeldrager 150 in december uit te geven. Kopij is echter welkom vanaf heden. De uiterste inleverdatum is **vrijdag 14 november 2025**.

Wij wensen u veel leesplezier met deze Vaandeldrager.

Van de Regimentscommandant

Tekst: Regimentscommandant Luitenant-kolonel der Fuseliers Björn Wijnen

Beste Regimentsgenoten, Fuseliers,

Op 23 mei jl. heb ik met trots het commando mogen overnemen van mijn voorganger, Luitenant-kolonel der Fuseliers Niels Verhoef. Allereerst wil ik hem nogmaals bedanken voor zijn sterke toewijding, inzet en leiderschap waarmee hij de afgelopen jaren invulling heeft gegeven aan zijn commando en de uitstekende staat waarin hij de eenheid aan mij heeft overgedragen.

Het is een bijzonder moment in mijn loopbaan om het 17 Pantserinfanteriebataljon Garderegiment Fuseliers Prinses Irene te mogen aanvoeren. Trots, omdat ik deel uit mag maken van een geweldig team en daarbij het voorrecht heb om leiding te mogen geven aan een prachtige operationele eenheid met een rijke historie. Tegelijkertijd voel ik de grote verantwoordelijkheid die deze functie met zich meebrengt, juist gezien de serieuze taak die ons sinds 1 januari 2025 is toevertrouwd: stand-by staan voor inzet in NAVO-verband, ter bescherming van de oostflank van het

NAVO-grondgebied. Waar oorlog decennialang ver weg leek, is hij nu dichterbij dan ooit.

Mijn eerste indruk van het regiment en bataljon is ronduit positief. Ik zie een sterke warfighters-mindset, een krachtige can-do-mentaliteit om het maximale uit de eenheid te halen en een duidelijke winnaarsmentaliteit. De ware kracht van dit regiment zit in de hechte regimentsbeleving en de kameraadschap die daaruit voortvloeit. Dit kwam o.a. sterk tot uiting tijdens in de wijze waarop begin juni de herdenkingsweek in Normandië is uitgevoerd. Verbondenheid en kameraadschap zijn voor een gevechtseenheid van onschatbare waarde. Het draagt direct bij aan onze gevechtskracht en aan de bereidheid om voor elkaar altijd die extra stap te zetten – en, als het moet, voor elkaar door het vuur te gaan.

Op het moment dat deze editie van De Vaandeldrager bij u op de deurmat valt, wordt het bataljon in battlegroupverband getraind in het hoogste geweldspectrum tijdens oefening SABER JUNCTION te Hohenfels (DEU). In deze grootschalige NAVO-oefening maken wij deel uit van het Amerikaanse 2nd US Cavalry Regiment en vechten wij samen in brigadeverband, als één van de vier infanterie battlegroups in een realistisch doorlopend scenario. Het is een uitgelezen kans om onze gereedheid te testen en verder te versterken, schouder aan schouder met onze bondgenoten.

De komende periode ligt onze focus op het volledig gereedstaan voor onze NAVO-taakstelling. Dat betekent dat we blijven trainen in het hoogste geweldsspectrum om onze operationele gereedheid verder te versterken. Tegelijkertijd loopt onze inzet onverminderd door: van Operatie INTEFLEX, waarin wij Oekraïense militairen trainen voor inzet aan het front, tot de (mogelijke) inzet voor de missie EUMAM met dezelfde doelstelling. Ook komt de doorontwikkeling van ons bataljon de komende periode in een stroomversnelling, met ontwikkelingen zoals de verdere inbedding van onbemande systemen, schaalbaarheid en de invoering van nieuw, modern materieel.

“Sterk in strijd, hecht in kameraadschap en voorwaarts in vernieuwing!”

Daarnaast wil ik mijn waardering uitspreken voor ons sterke team van vrijwilligers. Binnen het verenigingsverband van het regiment leveren zij een onschatbare bijdrage aan onze regiments- en traditiebeleving. Hun inzet versterkt niet alleen onze traditiebeleving, maar ook ons kameraadschap en daarmee onze gevechtskracht.

Tot slot wil ik alle Fuseliers en regimentsgenoten bedanken voor het warme ontvangst dat ik als nieuwe Regimentscommandant heb mogen ervaren. Ik kijk uit naar een prettige en vruchtbare samenwerking in de komende jaren, samen bouwen we verder aan de kracht, gereedheid en trots van ons regiment.

Fuseliers, paraat!

Van de Stichting Brigade en Garde

*Tekst: Arie Vermeij, Brigade-generaal der Fuseliers b.d.
Voorzitter Stichting Brigade en Garde*

Koninklijke Onderscheidingen

Het was mooi dat het onze Koning heeft behaagd onze Vicevoorzitter van de Stichting Brigade en Garde Kolonel der Fuseliers b.d. Harold Jacobs te onderscheiden als Ridder in de orde van Oranje Nassau vanwege zijn grote verdienste in veel vrijwilligersfuncties. Harold zeer verdiend en van harte gefeliciteerd!

Ook feliciteren wij Adjudant b.d. Christ van den Heuvel met zijn onderscheiding als Lid in de orde van Oranje Nassau.

Mei een maand van herdenken en waardering

Jaarlijks staan we als Fuseliers op 4 mei stil bij onze gevallen. Dat doen we op de Dam in Amsterdam, in Loenen, Gouda en op nog veel meer plaatsen. Op 5 mei vieren we onze vrijheid en op 8 mei herdenken we de bevrijding van Den Haag door de Prinses Irene Brigade. Bij al deze herdenkingen en vieringen spreken we onze waardering uit voor onze Oud-strijders en onderstrepen we en dragen we uit: “Freedom is not Free”. Vrijheid is een kostbaar goed, waar

we als Nederlanders heel dankbaar voor moeten zijn en goed op moeten passen. Wat kost die vrijheid dan? De regering moet voldoende budget (momenteel 2%, groeiend naar 3,5% van ons BNP) voor onze Krijgsmacht beschikbaar stellen en wij als militairen moeten zorgen dat onze eenheden getraind zijn en de juiste motivatie hebben om indien nodig ons hoogste offer te brengen. Inmiddels beseft (na 30 jaar bezuinigen) heel Nederland – vooral door de oorlog in Oekraïne – dat vrijheid een groot en kostbaar goed is.

Herdenking 80 jaar bevrijding van Den Haag 8 mei 1945 door de Prinses Irene Brigade.

Burgemeester van Zanen en Luitenant-kolonel Niels Verhoef hielden mooie en waardige speeches. Ook de aanwezigheid van onze Beschermheer Prins Jaime en de Britse en Canadese vertegenwoordigers maakten dat het alles bij elkaar weer een waardige herdenking was.

In Memoriam Max Wolff

Op 13 mei 2025 overleed Max op de leeftijd van 99 jaar. Elders in dit nummer vindt u het In Memoriam. Alle regimentenwensen wensen Carla, kinderen, kleinkinderen en achterkleinkinderen veel sterkte toe de komende tijd. Jullie verliezen in Max een hele lieve en zorgzame echtgenoot, vader en trotse grootvader en overgrootvader. Max, dank voor alle inspiratie en voor de dankbare herinneringen die wij zullen koesteren. Wij verliezen in jou een prachtig mens, een fantastisch voorbeeld en een echte kameraad en zo zul je in onze gedachten voortleven! Rust in vrede. Vrede, een woord waarvan jij als geen ander de diepere betekenis kent en waarvoor jij je leven zou hebben gegeven

81e Herdenking Invasie in Normandië

Op 6 juni werd in Arranches herdacht dat de invasie 81 jaar geleden werd uitgevoerd. Het was weer een mooie herdenking, helaas voor het eerst zonder oud-strijders.

Steunfonds Prinses Irene en Generaal Noothoven van Goor

Veel donaties via de QR-code voor het Steunfonds Prinses Irene

Sinds mei 2025 zijn er circa 3000€ aan donaties binnengekomen. Dit is gestart met een prachtig initiatief door de vertrekende bataljons- en regimentencommandant (inmiddels) Kolonel der Fuseliers Niels Verhoef, samen met Regimentenvrijwilliger Melanie Schuurmans en Adjudant Corné Brands. Niels vroeg om hem bij zijn afscheid geen cadeaus in de vorm van flessen Calvados, wijn of boeken te geven, maar een donatie voor ons Steunfonds. Allen die doneerden ontvingen de door Melanie in samenwerking met de collega's van de Sectie I ontworpen Pin (zie afbeelding); dit werd echt een collectors item en als u (nu nog steeds) spontaan zou willen doneren, krijgt u ook deze

Er was ook een mooi programma omheen georganiseerd voor de parate Fuseliers over deze cruciale fase in de Tweede Wereldoorlog en de rol van onze Prinses Irene Brigade.

Daarnaast was ook de koorduitreiking aan jonge Fuseliers op het strand weer zeer indrukwekkend en ook weer onder grote publieke belangstelling. Ook heeft o.l.v. Nelleke Swinkels een groep van 28 regimentenwensen en vrienden van het regiment deze herdenking bijgewoond en de historische plaatsen bezocht.

Nationale Veteranendag sfeerimpressie...

Op 28 juni was de Nationale Veteranendag weer een mooie dag met veel prachtige ontmoetingen en gesprekken. Ook dit jaar weer een feest van waardering, erkenning en kameraadschap! Geen defilé dit jaar door de omvangrijke inzet van de politie voor de NAVO-top. Maar de GFPI "huiskamer" op het Malieveld was weer een heel gezellige ontmoetingsplaats voor veel Fuseliers; top geregeld door Melanie Schuurmans, Corné Brands en de rest van het bestuur van de VVVGFP! De toast met Calvados en het zingen van het Fuselierslied in aanwezigheid van onze beschermheer Prins Jaime was een absoluut hoogtepunt.

Viering 85 jaar GFPI

Alvast voor uw agenda; op vrijdag 28 augustus 2026 vieren wij van 10.00 tot 16.00 uur op de Kazerne in Oirschot dat 85 jaar geleden de Koninklijke Nederlandse Brigade Prinses Irene is opgericht. Uiteraard gaan we dat naast herdenken ook groots vieren met een reünie, met aandacht voor al onze geledingen/periodes (WOII, Indië, Koude Oorlog, Vredesmissies en Huidige taken). Mocht u mee willen helpen bij de organisatie, neem dan contact op met de projectofficier Kolonel der Fuseliers b.d. Joost Doense.

Museumnieuws

Hans van Schaijk heeft na vele jaren afscheid genomen als trouwe vrijwilliger van onze Historische Collectie. Hans heel veel dank voor je langdurige en trouwe inzet! Gelukkig is er ook jonge aanwas aan vrijwilligers in de personen van Peter Kranenburg en Alex van Osch. Fijn dat jullie je willen inzetten; veel plezier! Ten slotte heeft onze conservator Hans Sonnemans met zijn nieuwste aanwinst van de "3-inch mortier" nu alle wapens van de KNBPI in onze Historische Collectie (meer hierover elders in dit nummer).

mooie pin. Met deze opbrengst steunen we ook dit jaar weer 8 "Fuseliers in de knel", dit is ook echt kameraadschap in de praktijk! Heel veel dank voor dit mooie initiatief!

Dus mocht u in de toekomst iets te vieren hebben: FLO, Commando-overdracht, een onderscheiding of een ander jubileum, maak afspraken met Corné of Melanie over het gebruik van de QR-code en onze mooie Pin.

Wilt u ook doneren en zo'n mooie pin ontvangen?

www.fuseliers.nl/verenigingen/steunfonds/donatie-aan-steunfonds

Vul dan in het vakje 'Bijzonderheden' uw adres in en u krijgt van Regimentenvrijwilliger Melanie een Pin toegezonden.

In memoriam

Met diep leedwezen geven wij kennis van het overlijden van de volgende leden van de Koninklijke Nederlandse Brigade Prinses Irene, de Indiëbataljons van het Garderegiment Prinses Irene en van overig delen van ons regiment. Wij wensen de naaste familie alle sterkte toe bij het verwerken van het verlies van hun dierbare. Mogen zij rusten in vrede!

De heer/Mevrouw	Datum overlijden	Plaats overlijden
VOSKNBPI Dhr. M. Wolff	13 mei 2025	Arnhem
4e Bataljon GRPI Mevr. J. van Iperen-Krouwel Dhr. C.J. Wiegel Dhr. B. Schoones	25 juni 2025 15 juli 2025 21 juli 2025	Culemborg Delft Geleen
7e Bataljon GRPI Mevr. F. Ark-Hol Dhr. J. van Dommelen	maart 2025 5 februari 2025	Harskamp Rijsbergen
VVVGFPPI Dhr. R.J.H. Bremer Dhr. J. Verbiezen	25 juli 2023 19 april 2025	onbekend (mee met SFOR-5) Arnhem (mee met IFOR-2, SFOR-5 en I3)

Vereniging Van Veteranen GFPI

Voorzitter: Brigade-generaal Roland de Jong, adres via secretariaat.
Secretaris: Luitenant-kolonel b.d. Andy van Dijk, Laan van Everswaard 47, 4617 LH Bergen op Zoom, contact: VVVGFPPI@fuseliers.nl
Penningmeester/ledenadministratie: Corné Brands, Bijsterveldenlaan 72, 5045 ZV Tilburg. Tel: 06-40727265. E-mail: brandsacm@tele2.nl
Bankrekening (IBAN): NL64 ABNA 0563 2686 11 t.n.v. Vereniging Van Veteranen Garderegiment Fuseliers Prinses Irene
Voor meer informatie: www.fuseliers.nl

*Tekst: Brigadegeneraal der Fuseliers Roland de Jong
Voorzitter Vereniging van Veteranen GFPI*

Op het moment van schrijven van deze column staan we aan de vooravond van onze jaarlijkse reünie op 15 augustus. Hoewel de aanmeldingen tot op heden nog wat tegenvallen, zal het vast weer heel gezellig worden. Toch zal deze reünie ook een klein zwart randje kennen, want dit jaar zal onze trouwe bezoeker en Normandië-veteraan Max Wolff ontbreken. Zoals waarschijnlijk bekend, zijn overlijden haalde immers de landelijke pers en er kwam zelfs berichtgeving vanuit het Koninklijk Huis, is hij ons afgelopen mei op 99-jarige leeftijd ontvallen. Max was een immer vrolijke en opgewekte persoon die graag een grapje maakte. We gaan hem absoluut missen! Elders in deze Vaandeldrager zal er meer aandacht aan hem worden geschonken.

Felicitaties

Verdriet en geluk liggen vaak dicht bij elkaar. Na de wat sombere opening van mijn verhaal, doet het mij dan ook zeer veel deugd dat ik twee van onze leden namens het bestuur mag feliciteren met hun Koninklijke Onderscheiding. Harold Jacobs die veel voor onze vereniging heeft betekend, is Ridder in de Orde van Oranje-Nassau geworden en Chris van den Heuvel is Lid in de Orde van Oranje-Nassau. Mannen van harte!

Terugblik op de NLVD 2025

Op zaterdag 28 juni was het weer tijd voor de Nederlandse Veteranendag. Dit jaar een wat bijzondere uitvoering,

aangezien het bekende defilé ontbrak. Dat had alles te maken met de NAVO-top die kort daarvoor in Den Haag had plaatsgevonden. Dat mocht echter de pret niet drukken en vele veteranen en anderen wisten de weg naar het Malieveld te vinden. Het prachtige weer hielp daarbij een handje. Ook dit jaar hadden we weer een grote gezamenlijke tent met onze makkers van 42 BLJ en het was er bij voortduring gezellig druk. Fijn om weer een groot aantal oude bekenden te ontmoeten. Ook kwam onze beschermheer, Zijne Koninklijke Hoogheid Prins Jaime Bourbon de Parme bij onze tent een glaasje Calvados scoren en zoals altijd had hij uitgebreid aandacht voor jonge en oude veteranen. Mooi was ook het moment dat ik Bart Spijkers mocht onderscheiden met de Erepenning van de VVVGFP. De onderscheiding lag al een tijdje voor hem klaar, maar het duurde even voordat zich een geschikt moment aandeed om hem aan Bart uit

te reiken voor zijn vele verdiensten voor de vereniging. Dat het op deze plek nu eindelijk lukte was dubbel mooi, aangezien Bart jarenlang de organisatie van de NLVD voor onze vereniging voor zijn rekening heeft genomen. Bart nogmaals dank en gefeliciteerd!

Reünie unit 1.2 TFU BG-10: Terug naar de schapenweide

(Het verslag van deze reünie is door mij als voorzitter in zijn geheel overgenomen)

Hier 1.2 Romeo ...

Onder het toezien oog van wat wollige vrienden vond op vrijdag 6 juni 2025 de langverwachte reünie plaats van Unit 1.2 van 17(NLD)BG GFPI, ofwel het 3e peloton van de Bravo-compagnie van 17 Painfbat. Zestien jaar na onze uitzending naar Afghanistan kwamen 24 van de 38 strijders weer samen op een toepasselijke plek, de thuisbasis van onze OPC Dries, de schapenweide van Stichting Eerste Compagnie van het Verloren Schaaap in Oirschot. De reünie was informeel, zoals het hoort. Dankzij de perfecte organisatie van Ruud (met hulp van penningmeester Dennis) was er géén strak programma, géén toespraak, géén protocol, maar alleen strijders die elkaar na jaren weer in de ogen konden kijken. Samen konden lachen en herinneringen konden ophalen. Bennie verzorgde een heerlijke barbecue met ambachtelijke hamburgers en saucijzen, precies zoals dat hoort bij een reünie van dit kaliber. Het weer begon zonnig, maar toen er later op de middag een bui losbarstte, werd in de schaapskooi geschuuld. En daar, tussen stro en houten balken, ontstond de beste sfeer van de dag.

De uitzending: Herinneringen aan de missie

In augustus 2009 vertrok het peloton als Unit 1.2 naar Uruzgan, als onderdeel van Task Force Uruzgan, Battle

Group 10. Na een intensief voortraject met o.a. helikopteren bereiden optreden, landden de strijders eerst in Minhad voor de acclimatisatie en van daaruit naar Afghanistan voor inzet. Er volgden maanden van inzet vanuit Kamp Holland en Forward Operating Base (FOB) Mirwais in Chora. Het peloton draaide QRF-taken, beveiligingsoperaties rond de verkiezingen, overwatch- en patrouillemissies in o.a. Sarab, Barakzai en de Baluchi-vallei. Hoogtepunten waren operatie SWEY in de Baluchi-vallei en de inrichting van Combat Outpost (COP) DRIES. De COP werd vernoemd naar de OPC, die zichzelf meteen tot burgemeester benoemde en dat kracht bijzette met geïmproviseerde nabij-beveiligingsmaatregelen. Ook de samenwerking met de Afghan National Army en het onschadelijk maken van meerdere Improvised Explosive Devices kenmerkte onze uitzending. De boog kon niet altijd gespannen staan, dus ook in Afghanistan waren er pizza-avonden, bonte avonden en ontelbare flauwe grappen die de onderlinge band versterkten.

De reünie: Anekdoten & sfeer

Voor complexe patrouilles en helikopteroperaties draaide Unit 1.2 vroeger zijn hand niet om, maar het maken van een spontane groepsfoto voor de schaapskooi bleek bijna een onmogelijke opdracht. Uiteindelijk lukte het toch, met in

de hand een welverdiende Calvados en een toast op HET regiment, en op de (oud-)strijders die er niet bij konden zijn. De schapen op het terrein boden op hun eigen manier gezelschap, en een enkeling (zie foto) ging zelfs even knuffelen met het wollige volk. We zijn zestien jaar ouder, sommigen grijs, sommigen kaler en sommigen hebben de verdubbelaar ingezet. Maar zodra we samen zijn, is het net alsof we weer op FOB Mirwais staan. Alleen nu zonder wapen en met bier in de hand.

Tot slot

De reünie eindigde op tijd. We zijn immers geen twintigers meer. Velen hebben inmiddels een gezin, een burgerbaan of beide. De gesprekken, grappen en verhalen gingen nog lang door in de groepsapp en op de socials. Wat overblijft: kameraadschap, respect, en een gedeeld verleden dat, hoe zwaar soms ook, verbindt voor het leven. Aangezien niet iedereen ongeschonden terugkeerde uit Afghanistan, stelt Unit 1.2 een donatie voor Stichting Eerste Compagnie van het Verloren Schaaap (hoe klein ook) zeer op prijs: <https://bunq.me/StichtingEersteCompagnievandhetVerlorenSchaaap>

Volo et Valeo!

...1.2 Romeo uit

Reünie eenheid 5

Onderstaand verslag is door de mensen van deze eenheid opgemaakt. Met de publicatie willen ze hun verhaal doen, maar hebben ze vooral als doel om anderen te inspireren en aan te geven dat wat zij hebben georganiseerd hun heeft geholpen en dus mogelijk anderen ook kan helpen.

Aanleiding

Eenheid 5, van de toenmalige Bcie, diende in 2009 met BG 10 in Uruzgan. Een pittige uitzending voor velen van ons. Onze uitzending had hoogte-en dieptepunten. Op 2 april 2022 namen we met een aantal maten afscheid van Kevin Pötgens. Voorafgaand aan zijn veel te vroege overlijden ging het blijkbaar al een tijdje niet goed met Kevin. Tijdens het droevige moment van de begrafenis realiseerden we ons

Betalend lid VVVGFP

Als je op uitzending bent geweest onder de vlag van ons regiment ben je bij terugkomst automatisch lid van de VVVGFP maar niet automatisch betalend lid. De vraag is natuurlijk waarom je dat zou willen worden. Daar zijn een groot aantal redenen voor. Zo hoef je niets te betalen voor deelname aan onze jaarlijkse reünie, je kan deelnemen aan allerlei activiteiten van het regiment, zoals de Toertocht (motor/fiets) of de Regimentsjaardag, maar ook bijvoorbeeld aan het kinderweekend van het bataljon. Misschien nog wel het belangrijkste is het feit dat we je als betalend lid heel graag willen helpen bij het organiseren van een eigen reünie van jouw eenheid. Als vereniging kunnen we ook een tegemoetkoming in de te maken kosten voor zo'n reünie aanvragen en dat is natuurlijk altijd handig. Hoe belangrijk zo'n reünie kan zijn, blijkt uit het verslag dat is gemaakt van de reünie van eenheid 5 die in 2009 met Battle Group 10 in Uruzgan diende. Dit uitgebreide verslag is separaat van deze column opgenomen in de Vaandeldrager en het lezen meer dan waard.

Graag wil ik benadrukken dat wij er als vereniging ook zijn voor de mensen van missies waar (nog) geen veteranenstatus aan gekoppeld is, zoals INTERFLEX en eFP.

Vooruitblik

Agenda's vullen zich snel en daarom geef ik jullie alvast wat data om rekening mee te houden. Allereerst zal op 11 januari 2026 de Regimentsjaardag plaatsvinden. Op die dag houden we tevens de Algemene Ledenvergadering (ALV) van onze vereniging. Mocht je helaas niet aanwezig kunnen zijn dan niet getreurd, want ook dit jaar zal onze ALV een hybride vorm kennen, waardoor jouw stem niet verloren hoeft te gaan. Nadere berichtgeving hierover volgt te zijner tijd.

Op vrijdag 28 augustus 2026 houden we onze jaarlijkse reünie. Dit valt samen met de viering van het 85-jarig bestaan van ons regiment en wordt daarmee een grote happening. We hebben ervoor gekozen om geen thema-eenheid aan te wijzen voor deze reünie gezien het bijzondere karakter van die dag en hopen op een grote opkomst.

Uw voorzitter

dat het contact met sommigen van ons peloton was verwaterd. Zo ook met Kevin. Er ontstond een gevoel van: 'hadden we het maar geweten en iets voor hem kunnen doen'. Het was op die dag dat we besloten het contact met de maten weer nieuw leven in te blazen om te peilen hoe het 15 jaar na tijd met iedereen gaat.

We besloten een dag te organiseren op het Veteraneninstituut, ondersteund door onze eigen Aalmoezenier Marco Spies (Marco was ook mee met BG 10) en Stephan, die werkzaam is als psycholoog bij defensie. Stephan is tevens een oud-collega van Sven (onze toenmalige PC) en heeft een infanterie achtergrond, waardoor hij zich kan verplaatsen in ons (voormalige) werk.

Gedurende een middag en avond zijn we met elkaar in gesprek gegaan over de verschillende fasen van onze uitzending; de voorbereiding op, gedurende de missie en de jaren na de missie. Dit alles ondersteund door een PowerPoint presentatie met foto's van al die momenten waarbij eenieder zijn persoonlijke gevoelens en ervaringen kon delen.

Rangen en standen speelden hierbij absoluut geen rol. Hetzelfde moment kan compleet anders herinnerd worden, mooi dus om de herinneringen naast elkaar te leggen en een gemeenschappelijk beeld te creëren.

Het Veteraneninstituut heeft voor ons een heerlijk 3-gangdiner verzorgd gevolgd door een tweede sessie van gesprekken. We hebben de avond afgesloten met wat hapjes en drankjes.

Voorafgaand aan de missie

Tijdens het gesprek over de voorbereidingsfase merkten we dat ieder van ons deze fase anders heeft beleefd. De vele oefeningen die vooraf zijn gegaan aan de uitzending kunnen sommigen zich nog goed herinneren. De voorbereiding voor de uitzending verliep allesbehalve soepel. Twee groepscommandanten en een luitenant waren er nog niet klaar voor en werden vervangen, alsook een aantal manschappen. Ons peloton bestond uit ervaren militairen en nieuwkomers. In het begin was er geen gezonde samenwerking tussen die twee groepen. Gedurende het opwerktraject groeide dat echter tot een steeds beter functionerend team. Het doel was een vechtmachine creëren, omdat we klaar moesten zijn voor het allerhoogste geweldsspectrum....

Een aantal hebben zich voorbereid door zich te verdiepen in de Afghaanse cultuur. Anderen gingen er heen zonder verwachtingen. Al snel realiseerden we ons hoe ontzettend jong we allemaal waren. Sommigen van ons hebben nu zelf kinderen en begrijpen hoe moeilijk het geweest moet zijn voor het thuisfront om ons uit te zwaaien.

Gedurende de missie

Begin juli 2009 vertrokken we in ons burgertent naar Afghanistan. Eerst acclimatiseren in Minhad en toen door naar Kandahar. Daar werden we geconfronteerd met het abrupte afscheid van een van de sterkhouders in het peloton vanwege problemen in Nederland. Een eerste nare ervaring voor velen van ons.

Om beurten werden we ingevlogen naar ons uitzendgebied. Tijdens de eerste patrouille leerden we direct een les: neem alleen mee wat je nodig hebt. Te voet verplaatsen met te zware uitrusting in de hitte viel ons zwaar. Kort na die patrouille vonden we onze eerste IED, per toeval! De voorste infanteriegroep en geniegroep wilden graag het searchen oefenen. Zij stuitten vrijwel direct op een IED die onschadelijk is gemaakt. Gedurende onze uitzending zijn er 25 IED's gevonden, waarvan jammer genoeg twee via een strike.

Bij de strike op 26 augustus vielen vier gewonden, waarbij Jeroen er zwaar aan toe was en gerepatriëerd werd naar Nederland. Een klap in ons gezicht wat sporen heeft nagelaten bij meerderen van ons, zichtbaar en minder zichtbaar. Met veel dank aan onze AMV'er (Armand) en zijn team, die heldenwerk hebben verricht om onze gewonden te verzorgen en de beste keuzes onder de moeilijkste omstandigheden te nemen. De missie moest echter door en in een rap tempo volgde een reeks aan incidenten: een volgende strike op het voertuig van onze genisten wat resulteerde in zeven personen met medevac, de TIC (Troops in Contact) van eenheid 4, de TIC van eenheid 5 en het sneuvelen van Kevin van de Rijdt, waarbij ons peloton heeft ondersteund. Na deze heftige gebeurtenissen ontstond er ook weer ruimte voor ontspanning. We moesten schakelen van het hoogste naar het laagste geweldsspectrum in korte tijd. Van mooie gedenkwaardige patrouilles tussen locals, voetballen met Afghaanse kinderen tot barbecueën en fijne dagen op FOB Coyote.

Tot slot verloren we onze pelotonscommandant, Sven. Hij moest direct terug naar Nederland vanwege ernstige medische problemen. Sven heeft zijn maat Ruud gevraagd zijn plek over te nemen zodat het peloton door kon gaan met hun taak. Ruud heeft deze taak op zich genomen en dit terwijl hij net terug was uit het uitzendgebied met de voorafgaande rotatie.

Ondertussen waren er spanningen tussen de kaderleden vanwege de rollen die opnieuw verdeeld moesten worden. Een lastig moment, waarbij het fijn was dat Ruud ingevlogen werd en de boel tot bedaren kon brengen. Na een paar wilde nachten op Kreta konden we eindelijk weer naar huis en begon ons leven na de uitzending.

Tijdens het gesprek over de uitzending zijn veel emoties losgekomen. Er zijn persoonlijke verhalen gedeeld. We merkten dat ieder van ons Afghanistan met zich meedraagt als ervaring in het leven. Gebeurtenissen die ons bijgebleven zijn, hebben we uitvoerig besproken. Beeldmateriaal is bekeken en we hebben stilgestaan bij iedere foto. Dit resulteerde in waardevolle gesprekken met elkaar. Dat riep ook gevoelens van heimwee, (ont)spanning, boosheid, verdriet, schuldgevoel, machteloosheid, blijheid etc. op. Hierdoor

werd duidelijk dat bij ieder van ons de uitzending een andere uitwerking heeft gehad. We zijn erachter gekomen dat dit samenhangt met het perspectief van waaruit we deze ervaringen beleefd hebben.

Na de uitzending

Na de uitzending spatte onze eenheid uiteen. Sommigen gingen de dienst uit, anderen direct weer op uitzending. Er zijn een aantal reünies geweest waar verhalen met elkaar gedeeld zijn. Leuke en positieve verhalen, maar ook minder leuke verhalen waarin duidelijk is geworden dat het niet met iedereen goed is gegaan. Dat, samen met het wegvallen van Kevin Pötgens, bracht ons nu weer samen.

We hebben gesproken over onze persoonlijke ervaringen na de uitzending. Sommigen van ons hebben echt zware tijden gekend. Mensen hebben gesproken over onverklaarbare lichamelijke klachten, plotselinge agressieve uitpattingen, middelengebruik en lastige mentale processen. Helaas kan dat blijkbaar ook een gevolg zijn van onder andere deze uitzending. Heel vaak bekijken we klachten “zwart-wit”, of-

wel heb je PTSS ofwel heb je het niet. Wij kwamen erachter dat er nog zoveel grijs tussen zit. Dit grijze gebied hoeft dan niet te betekenen dat het duidelijk is of er überhaupt iets is, of iemand ergens last van heeft. Belangrijk is misschien om te beseffen dat er veel grijs gebied is en dat je pas jaren na dato begrijpt dat je in het grijze gebied zit/zat. Het is belangrijk te beseffen dat het iedereen kan overkomen, maar dat we er zijn voor elkaar. Net zoals we er toen voor elkaar waren.

Afsluiting

De bijeenkomst heeft een zeer positief effect gehad op de aanwezigen. Dit was niet zoals de reünies die we om de zoveel tijd hebben. Deze reünies hebben zeer zeker hun nut en zijn onontbeerlijk. Onze bijeenkomst was anders van aard; diepgaand en met het doel om middels het chronologisch doorlopen van een tijdlijn een gezamenlijk beeld te bespreken van de omstandigheden en feiten. Met elkaar zo in contact komen na 15 jaar is zeer aan te raden. Het draagt bij aan cohesie, nazorg en gemeenschappelijk beeld van de missie. De vele verhalen, mooie momenten van toen en van nu, hebben er een succesvolle dag van gemaakt. Wij gaan dat ook blijven doen. En als het even wat minder goed gaat: dan weet je dat je niet de enige bent en dat de maten er zijn om te helpen.

De hulp die wij van Marco en Stefan hebben gehad was enorm waardevol. Wij zijn hen enorm dankbaar; ook zij hebben een weekend gratis gewerkt en kostbare tijd met geliefden opgeofferd om ons te helpen. Ook het Veteranen-instituut willen wij bedanken voor hun facilitaire hulp. De omkadering en facilitaire houding was geweldig; wat mooi dat wij dit in Nederland hebben!

Wil je meer weten? Benader iemand van onze eenheid 5 of de VVGFPi en we proberen je verder te helpen.

Vereniging van Oud-Strijders Koninklijke Nederlandse Brigade Prinses Irene

Contactpersoon: Nelleke Swinkels – van de Vorst

Bij overlijdensgevallen van leden van bovengenoemde vereniging graag bericht aan: Nelleke Swinkels – van de Vorst, Esdoornstraat 21, 5682 CM Best, of e-mailadres: nellekeswinkels@gmail.com. Tel: 0499-374444 en tel: 06-54796857. Gelieve ook uw adreswijziging naar Nelleke Swinkels te sturen.

Website: www.fuseliers.nl en www.prinsesirenebrigade.nl

In Memoriam: Max Wolff (1926–2025)

Tekst: Richard van de Velde

De naar alle waarschijnlijkheid laatste overlevende veteraan, die zich sterk verbonden voelde met de Prinses Irene Brigade – Een leven van moed, verlies en onverzettelijkheid.

Op 12 mei 2025 overleed Max Wolff in zijn geboortestad Arnhem op de respectabele leeftijd van 99 jaar. Zijn overlijden markeert niet alleen het einde van een persoonlijk leven vol ontberingen en heldendom, maar ook het sluiten van een belangrijk hoofdstuk in de Nederlandse militaire geschiedenis. Max Wolff was niet zomaar een soldaat; hij was een man wiens bestaan werd gevormd door de gruwelen van de Tweede Wereldoorlog, het verlies van vrijwel zijn hele familie in de Holocaust, en een onwankelbare vastberadenheid om te vechten voor een bevrijd Nederland.

Een onbezorgde jeugd

Max werd op 18 januari 1926 geboren in Arnhem als jongste kind in een welgesteld Joods gezin. Hij groeide op aan de Sweerts de Landasstraat met zijn ouders Bernard Wolff en Rosalia Israëls, en zijn zussen Elly en Kitty. Zijn vader handelde in vee en vlees en was een prominent lid van de toen nog 2000 zielen tellende Joodse gemeenschap in Arnhem.

Tot de Duitse bezetting kende het gezin een comfortabel leven. Dat veranderde drastisch na de Duitse bezetting van mei 1940 en anti-Joodse maatregelen hun bewegingsvrijheid steeds verder inperkten.

Vlucht en verlies

In augustus 1942 probeerde de familie via België naar Zwitserland te ontkomen. Terwijl Max en zijn ouders via Brussel vluchtten, namen zijn zussen Elly en Kitty met zwager Sieg een andere route. Helaas werden zij gearresteerd en via Frankrijk gedeporteerd naar Auschwitz, waar ze in november 1942 werden vermoord. Binnen enkele jaren verloor Max in totaal 286 familieleden in de Holocaust. Zijn leven werd getekend door dit immense verlies, maar ook door zijn vastberadenheid om te overleven en tegen het naziregime te vechten.

Oorlogsvrijwilliger bij de geallieerden

In juni 1944 besloot Max dat hij niet langer wilde schuilen. “Ik wilde vechten,” zei hij later. Tegen de wens van zijn ouders bereikte hij met hulp van het verzet en via een gevaarlijke route Normandië, waar hij zich meldde bij de Expeditionaire Macht. Na een korte screening had hij contact met de Prinses Irene Brigade, maar vanwege zijn talenkennis (hij sprak vloeiend Nederlands, Frans, Duits en Engels) werd hij ingedeeld en als tolk gedetacheerd bij Britse eenheden. Max werd eerst geplaatst bij het 106th Transportation Stores Depot en het 954th Pioneer Corps van de Royal Engineers. Vervolgens diende hij vanaf november 1944 bij het 627th Royal Artillery Regiment. Tijdens zijn dienst in Heusden werd hij enkele dagen na de tragische ‘Stadhuisramp’ van 5 november ingezet bij het bergen van 134 slachtoffers, die waren omgekomen toen de Duitsers het stadhuis opbliezen. Een traumatische ervaring die hij zijn hele leven diepe sporen naliet.

Zware gevechten en bevrijding

Tijdens het Ardennenoffensief in december 1944 werd zijn eenheid naar de frontlinie gestuurd. Het constante gebulder van de artillerie leverde hem blijvend gehoorschade op. Begin 1945 was hij actief bij Operatie Veritable, waarbij hij met de 69th Canadian General Transport Company goederen vervoerde richting het front in het Reichswald.

Eén van de meest aangrijpende momenten was zijn aankomst in het pas bevrijde Bergen-Belsen in april 1945, waar hij met zijn eenheid medische hulpgoederen moet brengen. De verschrikkingen die hij daar aantrof, zouden hem zijn leven lang achtervolgen.

Naoorlogse dienst

Na de bevrijding keerde Max terug naar Arnhem, waar hij met de 37th Grave Concentration and Identification Unit betrokken was bij het bergen en herbegraven van gesneuvelde geallieerde militairen, onder meer op de oorlogsbegraafplaats in Oosterbeek. Het was noodzakelijk werk, zei hij later, maar ook zwaar en emotioneel belastend.

Tot zijn verbijstering kreeg hij in 1946 - na ruim vier jaar geallieerde dienst - alsnog een oproep voor de Nederlandse dienstplicht. Pas na tussenkomst van zijn ouders werd hij vrijgesteld van uitzending naar Nederlands-Indië. In december 1948 verliet hij definitief het leger.

Een leven in dienst van herinnering

Na de oorlog bouwde Max een nieuw leven op, maar de oorlog liet hem nooit los. Hij verloor vrijwel zijn hele familie, zijn thuis, zijn jeugd. Toch vond hij de kracht om zijn ervaringen te delen — niet om de aandacht, maar om te herinneren en te waarschuwen. In de jaren negentig van de vorige eeuw kreeg hij contact met een bestuurslid van de oud-strijders van de KNBPI. Die zorgde ervoor dat Max kon toetreden bij deze vereniging. Tot op hoge leeftijd was hij erg actief en bezocht hij herdenkingen, sprak op scholen en bleef hij vertellen over wat vrijheid betekent. Zijn motto, ontleend aan familiegeschiedenis - “Al hetgeen ik bezit draag ik bij me” - symboliseerde zowel zijn verlies als zijn veerkracht.

Op 14 juli 2015 ontving Max uit handen van de Franse ambassadeur in Den Haag de prestigieuze Légion d’Honneur. Zijn naam is vorig jaar ook toegevoegd op de British Normandy Memorial Wall in Portsmouth. “Dat mijn naam daartussen staat, is heel bijzonder en ik ben daar erg trots op,” zei Max daarover.

Met zijn dood verliezen we niet alleen een betrokken veteraan, maar een ooggetuige, een verteller, een geweten. Zijn verhaal leeft voort — als waarschuwing, als eerbetoon, en als inspiratie. We wensen zijn echtgenote Carla Hulsewé en zijn familie veel sterkte met dit verlies.

Rust zacht, Max. Nederland is je dankbaar.

Omgekomen op Walcheren: Drie kameraden van de Prinses Irene Brigade

Op 9 maart 1945, slechts twee maanden voor het einde van de oorlog, kwamen drie jonge mannen van de Prinses Irene Brigade op tragische wijze om het leven bij het Zeeuwse Oostkapelle. Hun motorfiets reed op een Duitse Tellermine. Alle drie stierven ter plekke. Het waren Theodorus Burger, David Stenfert Kroese en Rudolf Vermeulen, kameraden in uniform, lotgenoten in de dood. Hun verhaal verdient blijvende herinnering.

Richard van de Velde

X= de plek des onheils ligt ten noorden van de Hamster Bron kaartje: Google Maps

Een pad door het duin

De context van hun tragische einde werd vastgelegd in het dagboek van soldaat G. van Dam, eveneens van de Irene Brigade. Enkele dagen voor het incident nam Van Dam bij toeval een sluiproute langs de duinen tussen Domburg en De Hamster, met zijn 80 bunkers het grootse bunkerdoorp van Walcheren. Het was een zeer belangrijke radarpost van de Duitse luchtmacht, met de codenaam Mammut. Het betrof een 16 x 30 meter groot radarscherm en met de 60 meter hoge draaibare Wassermann radar. Het leek voor Van Dam een onschuldige verkorting van zijn route, maar de aanwezigheid van een versperring met prikkeldraad en de ontdekking van Duitse Tellerminen aan weerszijden van het pad baarden hem zorgen. Hij koos ervoor zich langs de rand van het pad te bewegen, een beslissing die zijn leven redde.

De avond erop, op 9 maart 1945, reden na een avondje stappen drie mannen van de 1e gevechtsgroep, Burger, Stenfert Kroese en Vermeulen, gezamenlijk op een motorfiets dezelfde weg op. Zonder het gevaar te kennen, reden ze halverwege het duinpad op een tankmijn. Alle drie waren op slag dood. Pas na onderzoek bleek dat het pad zwaar met antitankmijnen was bezaaid. Dit soort mijnen is op een bepaalde druk afgesteld en een voetganger kon er meestal zonder risico op stappen.

Soldaat Theodorus Burger (1923–1945)

Theo Burger werd geboren op 11 maart 1923 in Amsterdam als zoon van een arbeidersfamilie. Na een moeilijke jeugd, inclusief gevangenschap in Kamp Amersfoort en detentie in het Oranjehotel in Scheveningen, wist hij bij een transport te ontsnappen en zich via de ondergrondse aan te sluiten bij de Prinses Irene Brigade. Op 24 oktober 1944 trad hij toe als oorlogsvrijwilliger, en werd op 30 december geplaatst bij de 1e gevechtsgroep. Hij was automonteur van beroep en kende de gevaren van de oorlog uit eerste hand.

Theo werd op 12 maart, evenals zijn twee omgekomen collega's, met militaire eer begraven op het noodkerkhof in Oostkapelle en later herbegraven op de Nieuwe Oosterbegraafplaats in zijn geboortestad Amsterdam, waar hij in 1962 en 1979 werd herenigd met respectievelijk zijn stiefmoeder en vader.

Soldaat David Stenfert Kroese (1920–1945)

David, of “Davy” zoals hij in familiekring werd genoemd, was afkomstig uit een welgestelde Rotterdamse familie. Hij behaalde zijn HBS-B-diploma aan het Kennemer Lyceum en begon aan een studie aan de Technische Hogeschool Delft. Net als zijn zus Hannie, die actief was in het studentenverzet, koos hij bewust zijn eigen pad. Toen hij de loyaliteitsverklaring in 1943 weigerde te tekenen, dook hij onder in Moergestel bij zijn zus en zwager.

Op 11 november 1944 meldde hij zich als oorlogsvrijwilliger bij de Prinses Irene Brigade en werd motorordonnans bij gevechtsgroep I. Een brief van zijn moeder, geschreven aan een vriendin ruim een maand na zijn overlijden maar onwetend van zijn dood, getuigt van de spanning en trots die hun gezin voelde: “We hebben bericht gekregen van Davy. Het mag niet bekend worden, praat er dus verder niet over! Hij is al de gehele winter in actieve dienst als motorrijder bij de ‘Brigade Irene’. Hij was de eerste uit de buurt die wegging. Je begrijpt, dat we razend trots op hem zijn en toch ook wel erg in spanning zitten, enfin je kent de combinatie!”

Davy werd in 1975 herbegraven op het Militair Ereveld Grebbeberg in Rhenen.

Soldaat Rudolf Vermeulen (1915–1945)

Rudolf, of “Bob”, was de oudste van de drie en student rechtsgeleerdheid aan de Rooms-Katholieke Universiteit Nijmegen. Zijn vader, notaris en prominent lid van het Nijmeegse verenigingsleven, overleed vroeg, maar Bob groeide op in een betrokken en maatschappelijk geëngageerd gezin.

Hij speelde hockey bij Union en was soldaat bij het Nederlandse leger toen de oorlog uitbrak. Op 11 juni 1940 vluchtte hij naar Engeland, waar hij zich al snel aansloot bij de voorlopers van de Prinses Irene Brigade. Hij maakte de opmars naar Frankrijk en Zeeland mee, en volgde zelfs een cursus bij het Britse leger om zich verder te bekwamen.

Na zijn dood werd zijn naam geëerd op meerdere gedenktekens, waaronder het monument van zijn hockeyclub Union en de herdenkingsplaat van zijn universiteit. Bob ligt sinds 1949 begraven op het Militair Ereveld Grebbeberg.

Het bewuste duinpad bij vakantiehuis De Duindistel
Foto: Lou Rison

Eerbetoon en herinnering

De dood van deze drie jonge mannen herinnert ons aan de harde werkelijkheid van oorlog. Hoewel ze op verschillende manieren tot de Prinses Irene Brigade kwamen — door onderduik, verzet, vlucht of gevangenschap — werden ze verenigd in hun dienst aan het vaderland. Hun lot op 9 maart 1945, op een duinpad dat het einde betekende, is een tragisch maar krachtig symbool van moed, kameraadschap en opoffering. *Laten wij hen niet vergeten.*

Vandaar dat ik een zoektocht ben gestart naar de exacte plaats van de plek des onheils in Oostkapelle. Het Zeeuws archief en de NIMH konden, ondanks hun lange speurtocht, daarover niets vinden in hun archieven. Ook lokale historici waren niet op de hoogte van dit verschrikkelijke voorval. Op een door mij geplaatste oproep in een regionale krant, kreeg ik na lange tijd wel een zeer bruikbare reactie van een zekere Lou Rison uit Oostkapelle: “Mijn oom, Marius Rison, weet precies waar het gebeurd is: ongeveer 100 meter richting Oostkapelle vanaf het huis ‘De Duindistel’. Zijn vader, mijn grootvader, vond die jongens daar toen hij ‘s ochtends als BS’er (Binnenlandse Strijdkrachten) naar zijn post in ‘De Duindistel’ ging.”

Nu blijkt dat deze gebeurtenis op Walcheren onbekend is en de plaats des onheils eindelijk is opgespoord, ga ik mij ervoor inzetten dat er voor deze omgekomen brigadisten een blijvende herinnering (plaquette o.i.d.) komt bij het duinpad in Oostkapelle. Ik houd u op de hoogte!

Bronnen: Familearchieven, dagboek G. van Dam, gemeentelijke archieven, Oorlogsgravenstichting, Universiteitsarchief Nijmegen, Lou Rison

Genootschap Vrienden van de Fuseliers

Het Genootschap op bezoek bij het Defensie Helikopter Commando in Gilze-Rijen

Tekst: Lydia Albersen-Rijff, lid van het Genootschap Vrienden van de Fuseliers

Met ongeveer 29 deelnemers stonden wij op 5 april j.l. bij de hoofdpoot van Vliegbasis Gilze-Rijen. Verwachtingsvol, wat gaan we hier zien?

Enkele weken daarvoor hadden we via een e-mail ons al moeten voorstellen om toegang te krijgen tot de locatie. Veiligheid gaat voor alles, dus op sommige plekken ook niet fotograferen.

Bij de poort twee vriendelijke militairen die ons naar de Officersmess "De Lantaarn" brachten. Koffie, thee, versnaperingen op de tafel en even later nog veel meer lekkernijen voor de lunch die we binnen of buiten konden gebruiken. De zon scheen volop! Voorzitter Jan reikte, onder luid applaus van de aanwezigen, nog vijf speldjes uit aan nieuwe leden.

Presentatie door Lkol Martijn Rammeloo

Na de lunch stond Lkol Martijn Rammeloo te popelen om in een korte presentatie heel veel te vertellen. Het was misstil in de zaal.

Vliegbasis Gilze-Rijen is de helikopterbasis van de luchtmacht. De helikopters maken deel uit van het Defensie Helikopter Commando. Ze ondersteunen vooral de luchtmobile brigade, special forces en marineschepen. Ook vliegen ze voor operaties van de NAVO en de VN en als blushelikopter. Op de basis zit een kenniscentrum dat militairen leert overleven als hun vliegtuig is neergestort: de Survival, Evasion, Resistance and Extraction School.

Alle militaire helikopters horen bij het Defensie Helikopter Commando. Ze vervoeren wereldwijd personeel en materieel. Ook voeren ze verkenningen uit en zorgen voor bescherming vanuit de lucht. In Nederland helpen de transporthelikopters bij het blussen van grote branden. De Apaches leveren het ministerie van Justitie en Veiligheid bijstand bij het opsporen van bijvoorbeeld een voortvluchtige. Op de vliegbasis Gilze-Rijen zijn de AH-64 Apache gevechtshelikopters en de transporthelikopters AS-532 U2 Cougar en CH-47 F Chinook gestationeerd.

Na de boeiende presentatie van Overste Rammeloo kregen we ook uitleg door een vlieger van het vliegend 298 squadron, gestationeerd in Gilze Rijen. Hij vertelde dat de Chinooks overal in de wereld worden ingezet. En zonder voorafgaande toestemming van de monteur mogen ze niet de lucht in. Hun snelheid is ongeveer 315 km per uur. In Gilze-Rijen vindt opleiding en training van de bemanningen plaats. Die vinden ook plaats in Fort Cavazos, eerder Fort Hood in Texas, USA. Inmiddels heet het sinds 11 juni 2025 opnieuw Fort Hood!

Na deze presentatie gingen we naar de hangar en daar stond hij, de Chinook CH-47, ongeveer 18 meter lang, 3 meter breed en ook heel hoog. De enthousiaste kreten van ons gezelschap waren niet van de lucht. En we mochten hier foto's maken dus menig iPhone liep warm. We kregen nog meer uitleg en mochten ook binnen in de helikopter een kijkje nemen. Het was genieten om dit allemaal van dichtbij te zien.

Traditiekamer Vliegbasis Gilze-Rijen

De Traditiekamer van de vliegbasis verzamelt, beheert en presenteert het luchtvaart historisch cultuurogied uit de regio. Daarnaast geeft de Traditiekamer inzicht in de bijzondere rol van dit luchtvaartterrein in de regio. De collectie geeft een duidelijk beeld van de geschiedenis en de rol die de vliegbasis heeft gespeeld in de ontwikkeling van de Nederlandse civiele en militaire luchtvaart. Door de omvang en diversiteit onderscheidt de collectie zich van andere verzamelingen in de regio. De expositie is ingedeeld in een aantal deelcollecties, die zijn onderverdeeld in de perioden

1909-1940, 1940-1945 en de periode na 1945. De expositie is opgebouwd uit foto's, documenten, militaire uitrusting, gebruiksvoorwerpen, vliegtuiguitrusting, vliegtuigonderdelen, meet- en communicatieapparatuur, modellen en maquettes. Er zijn een 40-tal vrijwilligers die betrokken zijn bij het onderhoud en het geven van rondleidingen aan bezoekers en dat doen ze vol enthousiasme.

Regimentslied en Calvados

Voor dat we na dit leerzame bezoek met een voldaan gevoel naar huis toe gingen moest er nog een toast met Calvados uitgebracht worden op het Regiment, waar penningmeester Bert voor gezorgd had. En uiteraard het Regimentslied gezongen. Onze twee begeleiders kregen ook een flesje Calvados mee naar huis als dank voor hun goede zorgen. Het was een mooie dag!

Een reis vol herinnering en verbinding

Tekst: Linda Hemmes

Toen Nelleke me vroeg om mee te gaan naar Normandië, hoefde ik niet lang na te denken. Het was al jaren een wens van me om daarheen te gaan, naar die plek waar de geschiedenis nog voelbaar in de lucht hangt. Waar mijn opa, Rudi Hemmes, in 1944 aan land kwam om Nederland te helpen bevrijden. Om dichterbij zijn verhaal te komen, dat hij zelf maar zelden vertelde.

Als mijn opa sprak over de oorlog, dan was het zelden zwaar. Liever vertelde hij over dingen die hij voor elkaar had gekregen, met een grijns en een ondeugende twinkeling in zijn ogen. Er zat altijd een soort levenslust onder, zelfs als de verhalen gingen over tijden die allesbehalve licht waren.

Op woensdagochtend vertrokken we vroeg, samen met mijn ouders, richting de kazerne. Daar ontmoetten we de andere reizigers. De sfeer was direct warm en vertrouwd, alsof we wisten dat we samen iets bijzonders gingen beleven.

Die eerste avond aten we aan een lange, gezellige tafel op het kampement. De gesprekken kwamen vanzelf op gang en ik genoot van de verhalen over mijn opa, sommige kende ik, andere waren nieuw voor me. Het maakte me trots, ont-

roerd zelfs, om te horen hoe anderen hem ook herinnerden als iemand met moed, humor en vastberadenheid.

Na het eten liepen we terug naar het hotel, een mooie wandeling langs het strand. De zonsondergang was adembenemend – warm, oranje licht over een kalme zee. Het voelde bijna onwerkelijk om te beseffen dat mijn opa 81 jaar eerder op precies diezelfde plek stond. Hij was toen 21, net zo oud als mijn zoon nu. Terwijl ik daar rustig stond, in alle vrijheid, had hij daar gestaan met spanning in zijn lijf, zonder te weten wat hem te wachten stond en of hij het zou overleven.

Dag 2 begon met een bezoek aan de 360°-bioscoop van Arramanches, waar de geschiedenis letterlijk om je heen draait. Daarna volgde een battlefield tour: Op de herdenkingsplek in Saint-Côme stonden we stil bij de gebeurtenissen. De gezichten in de groep waren ineens allemaal serieus. Niet veel later stonden we allemaal met een grote glimlach te proosten op het strand met een Calvados bij de koorduitreiking. Alsof de zwaarte en de dankbaarheid naast elkaar mochten bestaan.

Op dag 3 volgde nog een ceremonie, dit keer op het plein van Arramanches. Toen Madeleine een krans legde, pinkte ik een traan weg. Ondertussen trokken er donkere wolken over, maar ze weken net op tijd uit richting zee. Alsof het zo had moeten zijn.

We sloten af met een bezoek aan het museum. Ik keek met bewondering naar de manier waarop ze in die tijd, met minimale middelen, maximale impact wisten te maken.

Deze reis was indrukwekkend en ergens ook troostend. Ik weet zeker dat mijn opa erbij was, met die vertrouwde twinkeling in zijn ogen, toekijkend hoe zijn kleindochter daar stond. Luisterend en voelend – op de plek die voor altijd verbonden is met zijn verhaal.

Bataljonsnieuws

Bataljonsstaf

Den Haag herdenkt 80 jaar vrijheid

Op 8 mei stonden we stil bij de bevrijding van Den Haag, precies 80 jaar geleden, door de Koninklijke Nederlandse Brigade Prinses Irene.

Op plechtige wijze werd invulling gegeven aan deze herdenking, waarbij we onze tradities als regiment zichtbaar eer aan deden. We mochten daarbij ZKH Prins Jaime de Bourbon de Parme verwelkomen, evenals de ambassadeurs van het Verenigd Koninkrijk en Canada en een delegatie uit Wolverhampton o.l.v. hun burgemeester.

Bijzonder was ook de aanwezigheid van vele oudgedienden van ons regiment.

De ceremonie werd op indrukwekkende wijze afgesloten met de Irenemars, gespeeld door de beiaardier van de Grote Kerk, hoorbaar in een groot deel van Den Haag.

Bezoek delegatie Wolverhampton aan Nederland

Half mei bracht een officiële delegatie uit Wolverhampton, waaronder de burgemeester, een bezoek aan Nederland. Onze band met

Wolverhampton is diep geworteld in een gedeelde militaire geschiedenis en wederzijds respect. Jaarlijks reist een delegatie van het Regiment naar Wolverhampton om samen te herdenken, dit keer waren zij onze gasten. Het programma stond in het teken van herdenken en het versterken van de onderlinge band.

Hoogtepunten van het bezoek:

In Den Haag woonden zij de 80-jarige herdenking bij en werd op ceremoniële wijze een zwaard uitgereikt bij de Britse ambassade.

- Een rondleiding op het Kasteel van Breda.
- In Oirschot kregen zij een presentatie over het bataljon en regiment, zagen zij een static show en bezochten zij het museum.
- Het bijwonen van het concert De Slag om de Residentie in Den Haag maakte het programma compleet.

Deze ontmoeting onderstreept de hechte relatie tussen ons Regiment en Wolverhampton, een band die blijft groeien en gekoesterd wordt door gezamenlijke herinneringen, tradities en samenwerking.

Uitreiking Nieuw-Guinea Herinneringskruis aan veteranen

In de afgelopen periode heeft het bataljon diverse veteranen door het hele land bezocht om hen het Nieuw-Guinea Herinneringskruis uit te reiken, al dan niet met gesp 1962.

Deze ontmoetingen waren waardevolle momenten, waarin niet alleen de onderscheiding werd overhandigd, maar ook persoonlijke verhalen werden gedeeld over hun tijd in Nieuw-Guinea.

Van eind 1949 tot eind 1962 werden militairen, onder wie leden van het Garderegiment Fuseliers Prinses Irene, uitgezonden naar dit verre en onbekende gebied. Daar stonden zij paraat om de Papoea-bevolking te beschermen en het Nederlandse gezag te handhaven tegenover de toenemende dreiging vanuit Indonesië.

Met trots en respect zijn deze veteranen, en in enkele gevallen hun familie, onderscheiden voor hun inzet in deze periode.

Bent u tussen 28 december 1949 en 23 november 1962 minimaal drie maanden in dienst geweest in het voormalige Nederlands-Nieuw-Guinea of de omliggende wateren, maar heeft u geen Nieuw-Guinea Herinneringskruis ontvangen? Neem dan contact op met Roel Rijks, oprichter en vrijwilliger van het Comité Ereschuld Onderscheidingen. Hij helpt u graag bij het indienen van een aanvraag.

U kunt mailen naar info@ereschuldonderscheidingen.nl of uw aanvraag per post sturen naar:
Roel Rijks
Kloosterstraat 56a
6093 CZ Heythuysen

Vermeld altijd duidelijk uw volledige naam, geboortedatum en geboorteplaats.

Postuum erbetoon aan de heer Fleurij

Op 21 juli had een afvaardiging van het bataljon de eer om het Mobilisatie-Oorlogskruis postuum uit te reiken aan de familie van de heer Fleurij.

Het Mobilisatie-Oorlogskruis wordt toegekend aan militairen die tussen april 1939 en mei 1940 minimaal zes maanden in dienst waren, of na 9 mei 1940 actief waren buiten vijandelijk of bezet gebied.

Tijdens de bezetting sloot de heer Fleurij zich aan bij het verzet, waarvoor hij het Verzetshedenkingskruis ontving. Na de oorlog diende hij in Nederlands-Indië, waar hij werd onderscheiden met het Ereteken voor Orde en Vrede, met de gespen 1947 en 1948. Daarnaast werd hem de Zilveren Onderscheiding voor langdurige, eerlijke en trouwe dienst toegekend.

Met deze onderscheidingen wordt zijn dienst en betrokkenheid blijvend erkend en in ere gehouden.

Eervolle schenking door de gemeente Wolverhampton aan ons regiment

Tijdens een officieel bezoek van een Engelse delegatie heeft het Garderegiment de eer gehad een ceremoniële sabel in ontvangst te nemen van de gemeente Wolverhampton. Deze bijzondere gebeurtenis vond plaats op vrijdag 9 mei bij de Ambassade van het Verenigd Koninkrijk in Den Haag.

De schenking betreft het Ceremonial Sword of His Majesty King Charles III, een indrukwekkend eerbetoon dat de langdurige en hechte band tussen Wolverhampton en ons regiment onderstreept. De overhandiging werd verricht door Prof. Martin Levermore MBE DL, plaatsvervangend luitenant van de regio Midlands-West, namens de burgemeester en de civiele delegatie van de stad Wolverhampton.

Het ceremoniële sabel werd in ontvangst genomen door bataljonscommandant Lkol Verhoef, in aanwezigheid van diverse genodigden, waaronder de Regimentsadjutant en de Regimentskapitein, vertegenwoordigers van de Engelse delegatie en uiteraard de burgemeester van Wolverhampton.

Met de hand op het Vaandel: 75 Fuseliers beëdigd in Hedel

Tekst: Aniek van Pelt

Na een herdenkingsconcert op 4 mei van Muziekvereniging DES in Hedel, ter nagedachtenis aan Operation Orange en de Koninklijke Nederlandse Brigade Prinses Irene, volgde een bijzonder moment: de beëdiging van de nieuwste Fuseliers.

Bij het Prinses Irene Brigade-monument in Hedel spraken zij, met de hand op het Vaandel, hun eed of belofte uit. Ze beloofden trouw aan de Koning, gehoorzaamheid aan de wetten en onderwerping aan de krijgstuft. Dat deden zij in het bijzijn van familie, vrienden, collega's, regimentsgenoten en toeschouwers. Ook burgemeester Walraven van de gemeente Maasdriel was aanwezig. In zijn toespraak sprak

hij over het belang van herdenken en de historische band tussen Hedel en de Prinses Irene Brigade.

Dat deze ceremonie juist in Hedel plaatsvindt is geen toeval: tachtig jaar geleden werd hier fel gevochten door de Prinses Irene Brigade. Die geschiedenis leeft voort in onze traditie en vormt een tastbare verbinding met onze oudstrijders. Ter nagedachtenis legden we een krans en hielden we twee minuten stilte voor hen die vielen in de strijd voor vrijheid.

Die verbondenheid met onze geschiedenis en onze samenleving kwam ook elders tot uiting: in zowel Colijnsplaat als Tilburg stond het Regiment stil bij de dodenherdenking. Daar, net als in Hedel, eren we het verleden en beseffen we dat vrijheid nooit vanzelfsprekend is.

Het invasiekoord ontvangen de Fuseliers binnenkort in Normandië, waar ze het volgens traditie ook 'nat' zullen maken.

Commandowisseling bij 17 Pantserinfanteriebataljon GFPI

Tekst: Aniek van Pelt

Op de bataljonsappelplaats vond op 23 mei de formele commando-overdracht plaats van het 17 Pantserinfanteriebataljon Garderegiment Fuseliers Prinses Irene. In aanwezigheid van familie, vrienden, collega's en vele Fuseliers droeg Luitenant-kolonel der Fuseliers Niels Verhoef het vaandel, en daarmee het commando, over aan Luitenant-kolonel der Fuseliers Björn Wijnen.

Na bijna drie jaar als bataljonscommandant sprak Overste Verhoef de aanwezigen toe. In zijn terugblik stond hij stil bij

de inzet, paraatheid en saamhorigheid van het bataljon. Hij sloot zijn toespraak af met de woorden:

“Met trots draag ik je een mooie en hechte eenheid over. Een eenheid die klaarstaat. Voor elkaar. Voor de opdracht. Voor wat komen gaat.”

Daarna volgde het officiële moment waarop het vaandel werd overgedragen aan Overste Wijnen.

In zijn eerste toespraak als commandant presenteerde Wijnen zijn motto:

“Sterk in de strijd, hecht in kameraadschap en voorwaarts in vernieuwing.”

Hij lichtte toe dat vertrouwen, vakmanschap en kameraadschap de drie kernwaarden vormen waarop hij wil voortbouwen.

Na afloop van de ceremonie werd Overste Verhoef bevorderd tot Kolonel der Fuseliers. Het bataljon wenst hem veel succes bij zijn komende uitzending en in zijn nieuwe functie. Ook aan Overste Wijnen werd een warm welkom geheten en veel succes toegewenst in zijn nieuwe rol als commandant van het 17 Pantserinfanteriebataljon GFPI.

Sterke prestaties tijdens Manoeuvrevevaardigheidswedstrijden 2025

Van 30 juni tot en met 3 juli stonden de eenheden van het bataljon opnieuw voor een stevige uitdaging tijdens de Manoeuvrevevaardigheidswedstrijden 2025. In deze intensieve competitie draait het om veel meer dan techniek alleen: fysieke kracht, mentale weerbaarheid, commandovoering, samenwerking en vakmanschap komen samen onder hoge druk en in uitdagende omstandigheden.

Het bataljon was dit jaar breed vertegenwoordigd in diverse onderdelen:

- Bartelsbeker – Eenheid 4 van de Charlie-compagnie
- Zilveren Accuracy – Twee sniperteams van de Alfa- en Bravo-compagnie
- Zilveren Spike – Anti-tankploegen van de Bravo- en Charlie-compagnie
- Dutch Best Mortar Competition – Met deelname aan Menno van Coehoorn, Topgun en de Richtersbattle

Onze teams keerden terug met indrukwekkende resultaten:

- Bartelsbeker – 3e plaats
- Zilveren Accuracy – 1e plaats
- Zilveren Spike – 3e plaats én gedeelde 2e plaats
- Richtersbattle – 3e plaats voor Kpll Frank
- Menno van Coehoorn – 2e plaats
- Topgun – 1e plaats

Met deze prestaties bewezen de Fuseliers wederom hun vakbekwaamheid, doorzettingsvermogen en teamgeest. De inzet van alle deelnemers maakt het bataljon trots en bevestigt de hoge standaard die wij nastreven.

Fuseliers voltooien de 107e editie van de Nijmeegse Vierdaagse

Op 16 juli ging de 107e editie van de Nijmeegse Vierdaagse van start. Namens het bataljon namen detachementen van de Alfa Compagnie en de Charlie Compagnie deel, maar ook . Traditiegetrouw begonnen zij in alle vroegte, onder helm en op laarzen, aan de eerste marsdag vanaf Kamp Heumensoord.

Vier dagen lang trotseerden de Fuseliers lange afstanden, warme temperaturen en uitdagende routes. Onderweg stonden discipline, doorzettingsvermogen en kameraadschap centraal, eigenschappen die onze Fuseliers op het lijf geschreven zijn.

Op de slotdag marcheerden alle deelnemers over de Via Gladiola en passeerden zij de eindstreep van dit iconische wandelevenement. Daarmee hebben zij niet alleen een fysieke topprestatie geleverd, maar ook het bataljon met trots vertegenwoordigd.

Gefeliciteerd aan alle Fuseliers die deze uitdaging hebben voltooid. Een knappe prestatie die laat zien dat teamgeest en vastberadenheid altijd tot het einde dragen.

Volo et Valeo!

Sterke prestaties tijdens Open Kampioenschap KL Schieten

Op 14 mei vond op het Infanterie Schietkamp in Harskamp het jaarlijkse Open Kampioenschap Schieten Koninklijke Landmacht voor onderdeelteams plaats. Teams uit het hele land namen het tegen elkaar op in verschillende disciplines, waarbij precisie, concentratie en teamspirit doorslaggevend waren.

Het mannenteam van 17 Pantserinfanteriebataljon liet zich goed zien en behaalde een 6e plaats op het onderdeel Colt en een 7e plaats bij het Glock-schieten.

Bij de dames was het de beurt aan het team van 13 Lichte Brigade, waarin meerdere fuseliers meededen. Zij wisten een 1e plaats te veroveren op het onderdeel Colt en een 2e plaats op het Glock-schieten, een prestatie van formaat!

Naast de sportieve resultaten stond deze dag in het teken van verbinding tussen eenheden, sportieve competitie en het versterken van de onderlinge kameraadschap. Voor het 17e betekende het bovendien dat er weer waardevolle punten werden binnengehaald voor de strijd om de CLAS-bokaal.

Met deze resultaten kijken we terug op een geslaagde dag waarop onze schutters bewezen dat vakmanschap en teamgeest hand in hand gaan.

A “Tijger” Compagnie

Belgium Tiger

De oefening Belgium Tiger (BETI) liep iets anders dan gepland. Een paar dagen voordat we begonnen, kregen we te horen dat we code oranje hadden in Beverlo. Dat betekende voor ons dat we alle vormen van pyrotechniek niet mochten gebruiken, evenals het gebruik van losse patronen. Door het snelle handelen van onze 4-hoek is de oefening verplaatst naar de Oirschotse Heide.

De eerste dag werkten we in twee sporen: de OPC van 4, 5, 6, S en UAS maakten gereed en verkenden het oefenterrein waar we nu onze doelstellingen gingen trainen. De PC'en van 4, 5, 6 en S gingen onder leiding van de CC en 2nd een TOZT uitvoeren op locatie Beverlo. De eerste week stond in het teken van eigen training voor de gevechtspelotons, zodat ze in de tweede week scenario's konden draaien.

Voor Mike, UAS en SNP (MUS) was de planning net iets anders. Mike had in de eerste week hun eigen training in 't Harde. Voor UAS stond de week in het teken van het verder ontwikkelen van eigen SOP's. Voor mijn sniper-groep stond de eerste week in het teken van eigen training (niveau 1/2), zoals verkenningen, observatieposten, voertuigdrills en stalks, om daarna verschillende scenario's te draaien. Op woensdag hadden we de afscheidsronde voor de BC. In de tweede week waren wij OPFOR voor de pelotons.

Het eerste scenario was onder leiding van onze Bravo. Als oud-commandant SNP had hij een mooi scenario voor ons uitgezet. We moesten een gebiedsverkenning/HILA uitvoeren. Scenario 2 (routeverkenning) was onder leiding van onze 2nd en in samenwerking met UAS. Dit was de eerste keer dat we samen een oefening gingen draaien. Na veel plannen, samen met de commandant UAS, kwamen we op een plan en bespraken we verschillende drills.

Het plan van aanpak was als volgt:

- SNP reed voorop om eventueel contact aan te kunnen gaan.
- UAS vloog voor ons uit om de route vanuit de lucht te verkennen op eventuele dreiging.
- Daarbij hadden we meerdere kritieke punten onderkend door middel van kaartstudie, en op die punten gingen we de verkenning uitbreiden met nog een drone en/of uitgestegen element.

Het scenario verliep echt goed en snel; de vijand had geen kans en middels vuursteun schakelden we deze uit. De samenwerking met UAS was een groot succes en deze com-

binatie gaan we zeker verder ontwikkelen en uitbreiden met onze Mike-groep.

Op de woensdag hadden we de afscheidsronde voor de BC. Op deze dag ging de BC alle pelotons af om een actie uit te voeren. Bij ons deed de BC een stalk om uiteindelijk twee HVT's uit te schakelen. We begonnen met het bevel, waarna we een korte les AX gaven. Aansluitend kreeg de BC zijn ghillie, die hij ook nog moest afdouffelen met natuurlijke vegetatie. Nadat alles geprept was, ging de BC samen met een KPL voorwaarts. Na een stukje verplaatsen kwamen ze op hun punt om het doel uit te schakelen. Na het opzetten van hun driepoot en het doorvoeren van afstands- en windcorrectie was de BC klaar voor het schot. Ze wachtten op het juiste moment en op de call van de spotter schoten ze de twee HVT's uit. Na het snel weer inpakken van hun uitrusting zijn ze ongezien verdwenen. **MISSIE GESLAAGD.**

Normandie, 30 mei t/m 7 juni, oefening Historian Fuselier

Tekst: Sergeant der Fuseliers. Gijs van Zandvoort

Op 30 mei vertrok het voortdetachement, bestaande uit sprekers van eigen Tijgers, het NIMH (Nederlands Instituut voor Militaire Historie), CSM, staffunctionarissen en onze D-groep. Het voortdetachement was aanwezig zodat de sprekers de locaties konden verkennen waar zij zouden spreken en om samen met het NIMH de verhalen terug te koppelen. De D-groep kon tijdens deze dagen de eetzaal inrichten en afspraken maken met de externe keuken. Ook kon de CSM met verschillende functionarissen het plan van onze locatie concreet maken. Tevens werden er al boogtenten opgezet, van waaruit de hoofdmacht middels een LTV-opdracht het kamp kon afbouwen. Hierdoor stond het kamp vlot en werden de vaardigheden in leiderschap getraind. Tijdens het weekend met het voortdetachement was er ook de kans om samen met het NIMH andere punten te bezichtigen waar de compagnie dit jaar niet kwam en kon er wederom verdieping worden gemaakt in de geschiedenis.

Op maandag 2 juni kwam aan het eind van de middag de hoofdmacht aan. Zodra iedereen aanwezig was, werd de LTV-opdracht verstrekt en stond het tentenkamp binnen no time. Vervolgens kon de avondmaaltijd worden genuttigd. De avond stond vooral in het teken van de inrichting van het tentenkamp en het nuttigen van een koude versnapering.

Op 3 juni begon het programma van Historian Tiger dan echt. De Compagnie werd in drie groepen verdeeld en in carrouselvorm gingen de groepen de Amerikaanse begraafplaats in Colleville-sur-Mer af, bezochten zij Widerstandsnest 62 en gingen zij naar batterij Longues-sur-Mer.

Op 4 juni stonden er meer punten op het programma, namelijk Pointe du Hoc, Sainte-Mère-Église, La Cambe en Iron Mike. Deze dag was er ook meer tijd op bepaalde punten om zelf op ontdekking te gaan. Zo konden de Tijgers bijvoorbeeld naar het Airborne Museum in Sainte-Mère-Église, waar een ferme indruk werd gemaakt van wat er op

D-Day allemaal plaatsvond, maar ook welke uitrusting de militairen destijds bij zich hadden. Voor velen was dit nieuw en totaal anders dan wat wij nu gebruiken.

5 juni was de dag van Pegasus Bridge en Saint-Côme-du-Mont. Hier werden wederom veel indrukken opgedaan, zeker omdat bij Pegasus voor het eerst over de Britten werd gesproken en het de locatie was waar de eerste slachtoffers van D-Day vielen.

De middag van 5 juni stond in het teken van de koorduitreiking op het strand van Arromanches. Ongeveer 90 militairen, van compagnie tot de bataljonsstaf, ontvingen hier hun invasiekoord, uitgereikt door onze DIG-dragers, die tevens de hele week bij ons waren, in het gezelschap van Ridder Militaire Willems-Orde Majoor Marco Kroon en een Amerikaanse veteraan van de Tweede Wereldoorlog.

Op 6 juni was er in Arromanches een appel ter herdenking, waar de A-Tijger-Compagnie groots aanwezig was, samen met onder anderen de Nederlandse ambassadeur, de burgemeester en Ridder Militaire Willems-Orde Majoor Marco Kroon. Hierbij werden mooie woorden gesproken over D-Day, de band met het 17e en de toekomst van Arromanches en 17 GFPI. Aansluitend was er voor een select gezelschap een receptie en konden de Tijgers genieten van de sfeer in Arromanches onder het genot van een drankje. De avond stond in het teken van een barbecue en vooral veel saamhorigheid met het A-team en de verschillende functionarissen die dit allemaal mogelijk maakten.

Het A-team kijkt terug op een onwijs mooie en vooral leerzame tijd in Normandië. Dit zorgt ervoor dat wij samen trots zijn op ons team en het 17 Garderegiment Fuseliers Prinses Irene.

Volo et Valeo!

Sergeant Roos pakt goud met damesteam in Zuid-Afrika bij internationaal schiettoernooi

Het damesteam van het Schietteam Koninklijke Landmacht heeft geschiedenis geschreven door tijdens het internationale South African Combat Rifle Association (SACRA)-kampioenschap voor het eerst goud te behalen bij het combat-schieten. De competitie vond plaats in Zuid-Afrika en eindigde op zaterdag 9 augustus.

Wij zijn bijzonder trots dat onze eigen sergeant Roos deel uitmaakte van dit winnende team. Met precisie, snelheid en sterke samenwerking wisten zij onder uitdagende omstandigheden de concurrentie achter zich te laten.

Bij het combat-schieten gaat het om precisie, snelheid en samenwerking onder wisselende en uitdagende omstandigheden. Tijdens het SACRA-kampioenschap schoten de deelnemers in vier dagen in totaal 28 matches, waarvan de scores bij elkaar opgeteld werden voor het individuele klassement. De teamwedstrijd bestond uit zes matches op afstanden van 100 tot en met 400 meter, in vier houdingen: liggend, knielend, staand en zittend.

Aan het kampioenschap deden in totaal 191 schutters mee, verdeeld over 46 teams uit vier landen: Nederland, Lesotho,

Nieuw-Zeeland en Zuid-Afrika. Nederland neemt sinds 2007 jaarlijks deel aan deze internationale militaire schietwedstrijd, maar dit jaar wist het damesteam voor het eerst de hoogste trede van het podium te bereiken.

Met deze overwinning laat het Schietteam Koninklijke Landmacht zien dat Nederland ook op internationaal niveau in de top meedraait.

Oefening Bastion Lion

Dit verhaal wordt verteld vanuit een gezamenlijke invulling van ervaringen van het UAS-team.

Na een bevel van onze commandant over de oefening Bastion Lion (BALI) begon de voorbereiding op een oefening waarvan we allemaal wisten dat hij groot zou zijn. De stemming zat er goed in, maar er hing ook een zekere spanning in de lucht. Alles moest kloppen, want dit was onze eerste oefening als UAS (Unmanned Aircraft System) Team. We laadden onze drones in met tactische kaarten en gps-data, zetten de laatste updates door, controleerden de systemen, laadden elke batterij op en voerden onze laatste checks uit.

Tekst: UAS-team Acie / 17 Painfbat

Ondertussen werden de wapens bekist en onze uitrusting zorgvuldig ingeladen.

Op maandag vertrokken we richting Duitsland in een road-move vanuit de kazerne. Een deel van onze eenheid reed naar Stendal, het andere deel naar Bergen-Hohne. daar verzamelden we ons, trokken gezamenlijk op en maakten ons gereed voor de volgende verplaatsing richting Stendal. Eenmaal aangekomen de volgende ochtend, werden de voertuigen operationeel gemaakt, wapens geladen en aan het eind van de dag na een warme maaltijd beschikte iedereen over communicatie, dankzij onze Foxtrot, de verbindelaar van de compagnie.

Die nacht stonden we vroeg paraat. Onze voertuigen stonden strak in verplaatsingsvolgorde langs een oude landingsbaan opgesteld, klaar voor wat komen ging: een river crossing over de Elbe, in het donker. Met nachtkijkers op de helm gemonteerd reden we in volledige stilte het terrein door. Geen koplampen, geen stemmen, alleen de focus. Onder begeleiding van de genie konden we uiteindelijk de rivier oversteken met een “veerpont”.

Na de oversteek zetten we koers naar Mahlwinkel. Daar konden wij als UAS-team echt ons werk gaan doen. We testten onze nieuwe FPV-drone, waarmee we live kunnen meekijken via een First Person View-bril alsof we zelf in de lucht hangen. Ook vlogen we met ons gloednieuwe systeem: de ‘Beak’, waarmee we bommen kunnen afwerpen. We testten, evalueerden en leerden. Tegelijkertijd trinden we, net als de andere eenheden, in het optreden verstedelijk gebied.

Na enkele intensieve dagen, waarin we ook afstemden met andere UAS-operators over frequenties en vlieghoogtes, verplaatsten we ons naar het oefengebied van Güz Klietz. Daar gingen we direct over tot actie: posities innemen, formatie volgen, doelen bepalen.

We brachten de oefenvijand in kaart, adviseerden onze compagnie en dankzij nauwe samenwerking met de mortiergroep konden we daadwerkelijk effect genereren. Wat we zagen, gaven we direct door aan de gevechtspelotons. Warmtebeeld maakte het mogelijk om zelfs vijandelijke aanwezigheid binnen gebouwen te detecteren. Elke waar-

neming kon het verschil maken, en dat besef droegen we continu met ons mee. Als nieuw team binnen de compagnie groeiden we naar elkaar toe ook tijdens de korte gevechtspauzes. Deze oefening was niet alleen een test van onze systemen, maar vooral een beproeving van vertrouwen, samenwerking en aanpassingsvermogen. Want hoe geavanceerd je technologie ook is, als de vijand zich goed camoufleert..., juist dan draait alles om scherpe waarneming en kennis van het vijandelijk materieel.

We hebben veel geleerd. Over onze taken, over elkaar, en over wat het betekent om als UAS-team onderdeel te zijn van een groter geheel. We leerden onze grenzen kennen en verleggen. Na een paar indrukwekkende dagen kwam er een einde aan oefening Bastion Lion. Gegroeid als een team. Klaar voor de volgende opdracht.

B “Eagle” Compagnie

Even voorstellen:

Compagniescommandant Bravo Eagle Compagnie

Mijn naam is Kim Laurs, 31 jaar, ik kom uit Eersel, waar ik samen met mijn vriendin woon. Afgelopen maand juli, net voor het zomerverlof, heb ik het commando over mogen nemen van de Bravo Eagle Compagnie van Kapitein Jan Merrienboer op de bataljonsappelplaats, voor ons mooie Congleton. Voor mij extra speciaal, aangezien ik geen

vreemde ben voor het regiment en voor de compagnie. Ik heb namelijk het grootste deel van mijn parate functies bij de Bravo Compagnie mogen uitvoeren. Mijn loopbaan begon in 2018 bij de Bravo Compagnie, toen ik na mijn vaktechnische opleiding werd geplaatst als pelotonscommandant van eenheid 4. In deze functie volgde een mooie uitzending naar Litouwen, waarin we als eenheid konden werken aan onze vakbekwaamheid op alle niveaus.

Hierna kreeg ik de mogelijkheid om door te stromen naar het Zware Wapenpeloton binnen dezelfde compagnie. Uiteindelijk kwam er de mogelijkheid om de stoel van Commandant Fire Support Team te bekleden, waarbij ik met de Alfa Tijger Compagnie mee kon naar OP INTERFLEX in het Verenigd Koninkrijk. Een waardevolle inzet in een internationale setting. Vervolgens ben ik werkzaam geweest als docent bij de vaktechnische opleiding Gemotoriseerde Infanterie, waarbij ik de ervaringen van de afgelopen jaren mocht delen met onze toekomstige onderofficieren en officieren.

De komende periode staat voor ons in het teken van de voorbereidingen op het basis-X-jaar. Nieuw personeel stroomt in bij de eenheid, krijgt aanvullende opleidingen en werkt op naar de start van basis-X. Denk hierbij aan het volgen van de Manoeuvre Functie Opleiding voor de manschappen, de Bereden Functie Opleiding voor het voertuigpersoneel en de mortieropleiding voor de mortieristen. Als commandant is dit een perfecte periode om te beginnen: niet alleen om de eenheid verder te leren kennen, maar ook om de randvoorwaarden en richtlijnen uit te zetten voor de komende periode.

HIGHLAND EAGLE

Voordat het zomerverlof daadwerkelijk kan beginnen, reizen de EAGLES van de B-compagnie, op uitnodiging van 2 SCOTS (het bataljon waaronder de compagnie heeft gewerkt tijdens OP INTERFLEX), samen met collega's van de afvoergroep van 13 GNK af richting het Schotse Garelochhead. Gelegen in de Schotse Hooglanden (Scottish Highlands) en bekend om hun kilts, whisky en doedelzakmuziek, is het doel voor de EAGLES het trainen van de junior leaders onder verzwaarde omstandigheden en het strijden om de titel van beste groep tijdens de EAGLE Challenge.

Het uitdagende terrein en de typisch Schotse weersomstandigheden vragen van de EAGLES een goede fysieke fitheid, mentale weerbaarheid en kennis van optreden in bergachtig terrein. De eerste fase van de oefening bestaat uit het vergroten van deze componenten door een driedaags programma, waarin verschillende heuveltoppen te voet worden aangedaan en er door de eenheid, via haar eigen Heeres Gebirgs Ausbilder (HGA)-instructeurs, lessen worden verzorgd in verplaatsingstechnieken, procedures in bergachtig terrein en tourplanning. HGA-instructeurs hebben een militaire opleiding gevolgd in Oostenrijk, gericht op berg- en gevechtsoperaties in bergachtige gebieden. Door middel van instructie en het uitvoeren van deze oefening onder extreme omstandigheden wordt het vermogen om onder druk te presteren en beslissingen te nemen vergroot.

Na de eerste intensieve trainingsweek is er ruimte voor ontspanning en bezoekt de eenheid Glasgow. Niet tot in de late uurtjes, want op zondag staat er een trailrun op het programma en vinden de laatste voorbereidingen plaats om goed beslagen aan de start van de EAGLE Challenge te

De focus voor de compagnie zal daarbij liggen op het niveau van de individuele militair, teamgevoel en het creëren van de juiste mindset. Hiervoor houden we verschillende sessies om tot breed gedragen kernwaarden te komen. Daarnaast gaan we naar Oostenrijk om in uitdagend terrein te trainen.

Kortom, genoeg te doen in de komende periode. Ik kijk ernaar uit om samen met het team stappen te gaan zetten!

Tekst: Martien Wagemans, CSM

verschijnen. De challenge, een 48 uur durend programma, bestaat uit diverse verplaatsingen en opdrachten waarbij de geleerde kennis, vaardigheden en leiderschap worden getoetst en geëvalueerd — dit alles onder de inmiddels bekende, uitdagende omstandigheden.

Afsluitend aan de oefening wordt er actief aan het herstel gewerkt middels een hersteltraining in het zwembad en wordt er een bezoek gebracht aan het Royal Highland Fusiliers Museum in Glasgow. Hier worden de EAGLES welkom geheten door de voorzitter van het museum en krijgen zij een presentatie over de geschiedenis van het regiment, alvorens op eigen gelegenheid het museum te bezoeken. Aan het einde van de dag volgt de prijsuitreiking en een gezamenlijke maaltijd. De snipergroep van de B-compagnie weet uiteindelijk de titel van beste groep binnen te slepen als winnaar van de EAGLE Challenge.

Danish international sniper competition 2025

Tekst: Willem Manders, Sergeant der Eerste Klasse der Fuseliers; Luciano Sanchez, Sergeant der Fuseliers; Guus Luijsterburg, Korporaal der Eerste Klasse der Fuseliers

Zondagochtend vertrokken we richting Denemarken voor de Danish International Sniper Competition 2025! De wedstrijd werd geopend met een symposium over ervaringen en de laatste ontwikkelingen binnen het sniperoptreden. De nadruk lag hierbij op het gebruik van drones en het op-

treden tegen drones. Ervaringen vanuit Oekraïne werden gedeeld en besproken.

Maandag begon rustig, met het inschieten op het programma. De Accuracy AX, H&K 417 en Glock konden worden

ingeschoten. Een mooi moment om ook even te kijken naar de wapens en uitrusting van andere teams. Al snel werd duidelijk dat we bij deze wedstrijd op bepaalde vlakken in het nadeel waren, onder andere door het ontbreken van een Raptar. 's Avonds stond er een ice breaking barbecue op het programma, uiteraard met een drankje erbij.

Dinsdag ging de wedstrijd echt van start, met zes events op de planning. De onderwerpen: vuren vanuit een schuttersput, een hinderlaag leggen op een patrouille, schieten op bewegende doelen met pistool, het uitschakelen van thermische doelen, alternatieve schiethoudingen en het beveiligen van een piloot in het voorterrein – waarbij gebruik werd gemaakt van robotcdoelen.

De woensdag draaide om tactisch optreden. Er werd een STALK uitgevoerd, een call for fire voorbereid terwijl je uit zicht moest blijven van vijandelijke drones, en er werd gevochten vanuit een loopgravenstelsel. Tijdens dit laatste event moest het team een parcours afleggen: met pistool doelen uitschakelen, handgranaten gooien vanuit de loopgraven en op lange afstand doelen raken. Tijdens het uitschakelen van doelen in de diepte verscheen er een actieve dreiging vanuit de lucht: een drone, die door de spotter met een shotgun moest worden uitgeschakeld. Om maar een idee te geven van de opzet van zo'n event...

De Sniper Race

Donderdag was dé finale waar de hele week al met een knipoog over gesproken werd: Die prijs gaan we pakken! De dag begon met een briefing: "Jullie gaan een route van minimaal 11.000 meter afleggen. Je bepaalt zelf wat je meeneemt in je rugzak. Succes!"

Tijdens deze route – volledig in looppas afgelegd – passeerden we zes schietbanen met uiteenlopende events: langeafstandsschoten, pistoolschieten in combinatie met de Accu-

racy, vuren met vreemde wapens (zoals de Finse KP31 uit 1939), alternatieve schiethoudingen, vuren vanuit bunkers en opnieuw lange afstanden.

Op deze finaledag hebben we een zeer nette prestatie neergezet, met sterke schietresultaten én de hoogste score op snelheid behaald.

Resultaat: Winnaars van de Sniper Race DISC25!

Daarbij ook nog eens een mooie 3e plaats bij de internationale teams en overall een 9e plek.

We kijken terug op een bijzondere ervaring waarbij we onszelf opnieuw konden meten met andere snipers en veel kennis hebben uitgewisseld.

Het optreden van een sniper – infiltraties en langdurige waarneming in een sector met een spotter – is aan het veranderen. Snel in positie komen, het doel uitschakelen en weer weg zijn voordat vijandelijke drones je lokaliseren, is steeds meer de nieuwe realiteit.

C “Beren” Compagnie

Deelname Bartelsbeker 2025

Tekst: Luc Peeters, Sergeant der Fuseliers

Wij, als eenheid 4 van de Ccie, zijn dit jaar uitgekozen om mee te doen aan de Bartelsbeker, die jaarlijks plaatsvindt in Bergen-Hohne. Dit is een wedstrijd waar één peloton per infanteriebataljon aan meedoet en met elkaar de strijd aangaat om te bepalen welk peloton het beste van de landmacht is. Tijdens deze wedstrijd komen basisinfanterieskills aan bod, zoals een pelotonsaanval te voet, een OVG-actie, een fysiek parcours, met scherp de baan over om een opdracht te behalen zoals de taakopstelling, en nog veel meer. Ook wordt er tijdens de gehele wedstrijd, die drie dagen duurt, gekeken naar ieder niveau, en daarop kunnen punten worden verdiend. Denk hierbij aan het commandovoeringsproces van de pelotonscommandant, het leidinggeven door de groepscommandanten en plaatsvervangers, en het ‘niveau 1’-optreden van onze Fuseliers.

Wij begonnen de eerste dag met drie onderdelen: een OVG-actie, een aanval te voet en als laatste de scherp-schuttersproeven met de Colt en Glock. De tweede dag hadden wij het fysiek parcours, een reserveblok en een LFX, waarbij onze opdracht het betrekken van een vuurbasis was om eenheid 5 en 6 een bereden aanval te laten uitvoeren. De laatste dag hadden we twee LFX'en, waarvan de eerste het uitvoeren van een opmars betrof om uiteindelijk in een opstelling te komen (bij deze run kregen we na 200 meter al contact en hebben we ruim anderhalve kilometer springend onze opstelling in moeten vechten). De laatste was taakopstelling trap 2, waarbij we tijdens het inrichten

contact kregen, moesten afbreken naar de reserveopstelling en daar uiteindelijk stand moesten houden tegen pantservoertuigen.

Overall was dit een mooie wedstrijd om met ons peloton te doen. Wij hebben hier veel waardevolle dingen uitgehaald die we kunnen meenemen in ons trainingsprogramma om ons verder te blijven verbeteren. Helaas zijn we niet als winnaars geëindigd, maar als ik zie hoe onze jongens zich voor de volle 100% hebben ingezet, twijfel ik er geen seconde aan dat iedere opdracht die dit peloton zou krijgen, ook daadwerkelijk behaald zou worden.

Beren op recap

Tekst Csm Gaston Sistermanns

Zoals in de vorige Vaandeldrager al te lezen was, is de Charlie “Beren”-compagnie op inzet geweest naar Engeland voor operatie Interflex. De inzet hebben we uitgevoerd met negentig personen. Dit betekende ook dat we vijfenvijftig Beren in Nederland hadden die andere werkzaamheden uitvoerden. Na zo'n inzet is het gebruikelijk dat een eenheid op een recuperatieoefening gaat. Dit is een ideaal moment om weer alle Berenneuzen in dezelfde richting te krijgen.

Op maandag 19 mei zijn we begonnen met een presentatie in de filmzaal van kapitein Jeroen over de Tweede Wereldoorlog, met name het verloop van de invasie in Normandië tot aan het moment van de start van operatie Veritable. Deze operatie zouden we later in de week behandelen in een battlefieldtour. Na de presentatie is de gehele compagnie in de bus gestapt naar de locatie De Panoven in Zevenaar. Dit is een mooie, grote accommodatie waar we

de rest van de week goed hebben kunnen vertoeven. Bij aankomst in Zevenaar stond er een lekkere lunch op de Beren te wachten.

De collega's van de sport hadden op het naburige sportveld een leuk, ludiek sportprogramma opgezet. Hier hebben we ons allemaal kostelijk vermaakt, en werd er competitief gestreden om de eerste plaats. Die avond was er een frietkar voor het avondeten. Na het eten hebben we, onder leiding van onze admiraal Alex, een leuke pubquiz gedaan.

Op dinsdagochtend zijn we met de gehele compagnie op battlefielddagtoer gegaan. Operatie Veritable is een grote, maar onderbelichte slag geweest in de Tweede Wereldoorlog – een mooi moment voor de Beren om hier eens in te duiken. In vier gelijke groepen hebben we in carrouselvorm drie besprekingspunten gehad onder leiding van onze pelotonscommandanten Mike, Camilo en Kjell. Daarnaast maakte een bezoek aan het Vrijheidsmuseum in Groesbeek deel uit van het programma. Aan het einde van deze interessante dag zijn we met de compagnie samengekomen op de Britse militaire begraafplaats in de omgeving van Kleve om daar, middels een kleine ceremonie, ons respect te betuigen aan hen die gevallen zijn voor onze vrijheid.

Na de ceremonie hebben we terug op De Panoven met z'n allen gebarbecued, waarna we onder leiding van Korporaal Jay, middels een gezellige bingo, de avond hebben voortgezet.

Op de derde dag van deze oefening hebben we de locatie netjes opgeleverd en zijn we met de gehele compagnie naar Walibi gegaan. Hier hebben de Beren genoten van de vele achtbanen en liep iedereen met een grote glimlach door

het park. Na Walibi zijn we met de bus terug verplaatst naar de kazerne.

Al met al was het een gezellige week waarin er even geen stress en druk waren, en zijn we weer echt een eenheid geworden – klaar voor de volgende opdrachten.

D “Springbok” Compagnie

D Springbok Compagnie traint Oekraïense militairen: intensieve periode met wederzijdse impact

Tekst: Kapitein der Fuseliers Adriaan Vugts

De afgelopen 35 dagen stonden in het teken van een bijzondere en intensieve inzet: het opleiden van Oekraïense burgers tot militairen. In een kort tijdsbestek zijn deze mannen en vrouwen voorbereid op inzet aan het front in hun thuisland. De training omvatte essentiële militaire vaardigheden, waaronder wapentraining, medische zorg onder gevechtssomstandigheden, omgaan met mijnen (mine awareness) en kennis van het oorlogsrecht.

Wat begon als een opdracht, groeide uit tot een ervaring die diepe indruk heeft achtergelaten. De vastberadenheid, motivatie en veerkracht van de Oekraïense cursisten

maakten grote indruk op de compagnie. Ondanks taal- en cultuurverschillen ontstond al snel een sterke band, gebaseerd op wederzijds respect en een gedeeld doel. Voor de Oekraïners betekende deze training een cruciale voorbereiding op de realiteit van de oorlog; voor de D Springbok Compagnie was het een intensieve periode van samenwerken, leren en groeien.

Dankzij de inzet van ervaren instructeurs vanuit de BTIC (Basic Trainer Instructor Course) werd niet alleen veel kennis overgedragen, maar werden ook Oekraïense militairen opgeleid tot instructeurs. Deze wisselwerking leidde tot

een versterking van het wederzijds begrip en verhoogde het niveau van beide partijen — een duidelijke meerwaarde in het verdere verloop van de training.

Volgende week staat de eindoefening gepland, waarin alle opgedane kennis en vaardigheden samenkomen, gevolgd door een schietweek. Daarna keren de Oekraïense militairen terug naar hun land, waar zij direct zullen worden ingezet.

Tegelijkertijd bood deze missie ook ruimte voor groei binnen D-compagnie zelf. Naast het opleiden van anderen hebben de Nederlandse militairen zich individueel verder kunnen ontwikkelen via onder andere ECOD- en POL-trajecten. Ook als team zijn belangrijke stappen gezet, zoals een gerichte staftraining voor de staf.

Deze inzet onderstreept niet alleen de paraatheid en professionaliteit van D-compagnie, maar toont ook aan dat zij gereed is voor eventuele inzet binnen het NATO Force Model (NFM) — een periode van intensief werk, met blijvende impact aan beide zijden.

Generaal Kooij reikt certificaat uit aan Delta Springbokken voor inzet bij Operatie Interflex

Op 23 juni ontving de Delta Springbok-compagnie een officieel certificaat uit handen van C-13 Mechbrig Brigadegeneraal Kooij, als erkenning voor hun inzet tijdens Operatie Interflex. In zijn toespraak sprak de generaal zijn grote waardering uit voor het werk van de eenheid:

“Jullie hebben met deze training bijgedragen aan de overlevingskansen van de Oekraïners.”

Van april tot en met juni verzorgden de Delta Springbokken de opleiding van Oekraïense militairen. Deze intensieve trainingsperiode omvatte een breed scala aan militaire basisvaardigheden, waaronder tactische oefeningen, wapenleer, schietvaardigheid, medische zorg onder gevechtsomstandigheden, de omgang met explosieven (mine awareness) en het humanitair oorlogsrecht.

Met deze inzet leveren de Delta Springbokken een belangrijke bijdrage aan het versterken van de personele gevechtskracht van Oekraïne. Dit vormt onderdeel van de

breedere internationale steun aan het land in zijn verdediging tegen de huidige dreiging.

De uitreiking van het certificaat markeert niet alleen de afronding van een succesvolle missie, maar ook het blijvende belang van internationale samenwerking en militaire vakbekwaamheid.

Uit de museumvitrine

Mortieren in de Koninklijke Nederlandse Brigade Prinses Irene

In mei slaagde de conservator van de Regimentsverzameling Brigade en Garde Prinses Irene, Hans Sonnemans, erin om via Marktplaats een aantal organieke onderdelen van een Britse 'Ordnance ML 3-inch mortar' te verwerven. Het lot betrof o.a. de grondplaat, richtmiddelen in de bijbehorende kist en organieke munitiekokers (zie foto). Een deel van deze artikelen was al in het bezit van de Regimentsverzameling, of op bruikleen van de RCKL (de schietbuis en affuit), maar m.n. de organieke grondplaat is een zeldzaamheid waar al jaren naar werd gezocht.

De 'Ordnance 3-inch mortar' met toebehoren

Met deze aanwinst is de Regimentsverzameling een van de weinige Nederlandse musea die in het bezit is van dit complete wapensysteem. Daarnaast was dit het laatste ontbrekende deel van het wapenarsenaal van de KNBPI in de collectie. In dit artikel beschrijf ik de plaats van de mortieren in de organisatie van de Koninklijke Nederlandse Brigade Prinses Irene (KNBPI), de mortieropleiding en de beide mortieren (met de focus op de 3-Inch mortier).

Organisatie KNBPI

De KNBPI bestond uit een Stafkwartier, Verkenningafdeling, Gevechtsgroepen I, II en III, Batterij Artillerie, Verbindingsafdeling, Brigade Trein en een Herstellingsafdeling met daarnaast nog een 'zelfstandige' Compagnie Aanvullingsstroepen. Elke Gevechtsgroep bestond uit een Staf (met één 2-inch mortier), een Ondersteuningsgroep (zie volgende alinea), drie Tirailleurpelotons (met elk één 2-inch mortier) en een Administratief peloton.

De Ondersteuningsgroep bestond uit een Mitrailleurpeloton, een sectie Pantserafweergeschut (met twee 2-inch mortieren), een sectie Luchtafweer en een Mortiersectie (met twee 3-inch mortieren, vervoerd op daartoe ingerichte Universal Carriers). De mortieren werden ingezet ter ondersteuning van de infanterie- en verkenningseen-

heden. Het aantal 3-inch mortieren in de KNBPI bedroeg daarmee slechts zes stukken (met daarnaast nog achttien 2-inch mortieren binnen de Gevechtsgroepen en zes 2-inch mortieren in de Verkenningafdeling).

Opleiding mortieristen in de KNBPI

T.b.v. de opleiding en / of training van de mortieristen waren in de Compagnie Aanvullingstroepen geen mortieren aanwezig. De opleiding van de mortieristen, en later ook bij de aanvullers, vond daardoor plaats na plaatsing op functie. De 'on the job training' vond dus initieel plaats in Engeland en later (bij de plaatsing van aanvullers in de Gevechtsgroepen en de Verkenningafdeling) voornamelijk in de 'Zeeland-periode'. Binnen de KNBPI werden de 2-inch en 3-inch mortieren resp. 5 cm en 8 cm mortieren genoemd.

De '2-inch Mortar'

De 2-inch mortier was een mortier die tijdens de Tweede Wereldoorlog in verschillende varianten binnen het Britse leger werd ingezet. Een 2-inch mortier woog ongeveer vijf kilo (zonder munitie) en was daarmee veel lichter dan andere mortieren. Het wapen kon door één persoon worden vervoerd en werd door twee mensen (richter en helper, tevens munitiedrager) bediend. Ondanks zijn beperkte gewicht gaf de inzet van de 2-inch mortier naast mobiliteit een hoop extra vuurkracht. De mortier kon explosieve granaten (HE), rookgranaten en lichtgranaten afvuren met een bereik van zo'n 500 meter.

Schot met een 2 inch mortier

De 2 inch mortier

De 'Ordnance ML 3-inch Mortar'

De voorloper van deze mortier werd gedurende de Eerste Wereldoorlog ontwikkeld door de Britse ingenieur Wilfred Stokes. Deze 3-inch (81,2 mm) 'Stokes mortier' werd in 1917 in dienst genomen bij het Britse leger. Begin jaren dertig werd het mortier gemodificeerd, geïnspireerd door de Franse 81 mm mortier MLE 27/31, om zo het 3-inch Mark II-model te creëren. Het oorspronkelijke plan was om extra artilleriebatterijen op te richten, maar die kosten waren te hoog en deze mortier werd in plaats daarvan als standaard vuursteunmiddel bij de infanterie ingevoerd. Toen de Tweede Wereldoorlog in Europa uitbrak waren alle regimenten van het Britse leger met het 3-inch Mark II-model uitgerust.

Demonstratie 3 inch mortier

De eerste inzet van de 3-inch Mark II mortier in de Tweede Wereldoorlog toonde aan dat deze met een bereik van 1.600 meter een veel minder bereik had dan zijn Duitse tegenhanger, de 8 cm GrW 34, die een bereik van ruim 2.400 meter had. Na een periode van revisie en testen, gevolgd door een diepgaande evaluatie, werd een verbeterde 3-inch mortier geproduceerd met een verlengde loop, een nieuw projectiel met vergrootte voortstuwing en daardoor een groter bereik (tot 2.800 meter).

De ML 3-inch mortier (ML betekent 'Muzzle Loaded' / 'Voorlader') kon in drie pakketten door de infanterie te voet of op Universal Carriers worden meegevoerd. Uiteindelijk bleek de vernieuwde Britse 3-inch mortier een betrouwbaar en robuust wapensysteem te zijn, waarbij alle beperkingen van het oorspronkelijke model werden weggenomen of verbeterd. Met het systeem kon de stuksbe-

Oefenen met de 3 inch mortier

diening standaard explosieve (HE) projectielen, rook en fakkels (licht) afvuren.

De stuksbediening (vier man: commandant, richter, lader en helper (tevens munitiedrager)) leerde al snel de voordelen van de 3-inch mortieren. Ze konden zelfs met een minimumbereik van 125 meter vuren als dat nodig was. Naarmate de oorlog vorderde, werd de Britse 3-inch mortier verder gemodificeerd, inclusief een nieuw richtsysteem en een verbeterde grondplaat. Deze nieuwe versie kreeg de toevoeging 'Mk II LR' (LR voor 'long range') en werd in 1943 verder verbeterd. De 3-inch mortier bleef operationeel bij het Britse leger tot de komst van zijn vervanger in 1965, de L16A1 81mm mortier.

Luitenant-kolonel der Fuseliers b.d. Andy van Dijk.

Bronnen:

www.dday-overlord.com

<https://tvd.im/small-arms/4690-ordnance-ml-3-inch-mortar.html>

https://military-history.fandom.com/wiki/Ordnance_ML_3_inch_mortar

www.wikipedia.org

Nierstrasz V.E., *Geschiedenis van de Koninklijke Nederlandse Brigade 'Prinses Irene' m.m.v. Regimentsverzameling Brigade en Garde Prinses Irene* (Hans Sonnemans)

Foto's: Regimentsverzameling en Fotocollectie Nationaal Archief

Orange-Deal

Operatie Orange-Deal: het Brits-Nederlandse drama in de Bommelerwaard, deel I

Tekst: Sietse Kenter

Het is alweer tachtig jaar geleden dat de Prinses Irene Brigade een van haar zwaarste beproevingen onderging: de aanval op Hedel van 22-25 april 1945. De vermelding van

het dorp op het regimentsvaandel heeft de herinnering aan deze strijd onder de gelederen van het regiment in leven gehouden, maar lijkt in de bredere geschiedschrijving over

de bevrijding van Nederland grotendeels in de vergetelheid te zijn geraakt. Opvallend, omdat het een van de zeldzame momenten was waarin Nederlandse soldaten in uniform voor de bevrijding van hun eigen land vochten.

Ook ik was als militair-historisch geïnteresseerde Geschiedenisstudent tot een jaar geleden geheel onbekend met de gebeurtenissen bij Hedel, totdat ik bij toeval op een internet artikel over de Brigade stuitte. Na een paar klikken had ik zo waar een uitgebreid verslag op mijn beeldscherm staan. De trots van de Brigade spatte ervan af, maar ik bleef achter met meer vragen dan waarmee ik aan het artikel begon. De Brigade had met succes een bruggenhoofd over de Maas weten te slaan bij Hedel en deze drie dagen verdedigd, maar had zich vervolgens zonder enige exploitatie van het bruggenhoofd weer teruggetrokken. Valt dat vanuit een militair oogpunt geen mislukking te noemen?

Want hoewel de actie bij Hedel op zichzelf een wapenfeit was voor de Brigade om trots op te zijn, vormen de gebeurtenissen daar slechts een onderdeel van een bredere Geallieerde poging om de Bommelerwaard te bevrijden; een poging die mislukte. Cruciaal in de planning en uitvoering van deze operatie waren de Britten, die het bevel over de Brigade voerden en die de helft van de aanvalsmacht vormden. Hun rol wordt in de bestaande verslagen over de Strijd om de Bommelerwaard vrijwel overal over het hoofd gezien of gereduceerd tot een voetnoot. Dit is vreemd, want om te begrijpen hoe deze aanval op de Bommelerwaard tot stand kwam, en hoe deze kon mislukken, is het Britse perspectief onmisbaar.

Voor mijn afstudeerscriptie Geschiedenis heb ik mij over deze blinde vlek in de bestaande geschiedschrijving gebogen. Met behulp van Brits, Canadees, en Nederlands archiefmateriaal ben ik gaan uitzoeken hoe de Geallieerde aanval op de Bommelerwaard tot stand kwam, hoe deze kon mislukken, en waarom de bruggenhoofden uiteindelijk zijn ontruimd. Het resultaat is een militair-historische

analyse waarin de Brigade een belangrijke rol speelt, maar slechts een onderdeel vormt van een groter geheel.

In dit nummer en de aankomende twee nummers van de Vaandeldrager zal ik in een uitgebreid verslag over de Strijd om de Bommelerwaard deze bevindingen met het regiment delen. Het wordt een verhaal waaruit zowel de onbelezen als de belezen lezer nieuwe kennis kan opdoen over deze cruciale bladzijde in de regimentsgeschiedenis. In deze editie beginnen we met het waarom achter de aanval, hoe deze tot stand kwam, en het begin van de operatie.

De situatie in verhongerd West-Nederland

Om het waarom achter de aanval op de Bommelerwaard te begrijpen is de achterliggende politieke en humanitaire context onmisbaar. In april 1945 was de situatie in Holland en Utrecht schrijnend. De Hongerwinter had al maanden een genadeloze grip op het land en eiste duizenden slachtoffers. De rapporten die de Nederlandse regering in Londen bereikten vanuit bezet gebied waren dusdanig wanhopig dat de regering bij de Geallieerde oorlogsvoering pleitte voor een militair offensief richting het dichtbevolkte West-Nederland, ongeacht de verwoestingen en verdere burgerslachtoffers die hierbij zouden komen kijken.

Maar bij de Geallieerde legerleiding werd deze visie niet gedeeld. Daar werd geoordeeld dat alle militaire middelen moesten worden geconcentreerd op een snelle opmars in Duitsland en het afdwingen van de capitulatie. Een snelle vrede was de beste remedie voor de hongersnood in West-Nederland, zo was de overtuiging. Een militair offensief richting West-Nederland met de middelen die lokaal aanwezig waren werd langere tijd overwogen, maar het concrete gevaar dat de Duitse autoriteiten de dijken zouden doorbreken en de polders onder water zouden zetten gaf uiteindelijk de doorslag deze plannen van tafel te vegen. Een militaire overwinning zou hierdoor namelijk zeer lastig worden en de humanitaire ramp nóg groter. En dus vaardigde de Britse opperbevelhebber van de 21e Legergroep, Bernard Montgomery, op 22 april een aanvalsverbod uit voor de Geallieerde troepen aan het West-Nederlandse front.

De Brigade komt aan wal in Normandië, 1944.

De Brigade trekt door Frankrijk, 1944.

Stilte aan het Maasfront

Aan dit West-Nederlandse front lag ook de Prinses Irene Brigade als onderdeel van het Netherlands District - een formatie die Montgomery in het leven had geroepen om de voedselhulp naar West-Nederland te organiseren. De Britse generaal-majoor Alexander Galloway verzag de voorbereidingen en voerde het bevel over de troepen aan het front tussen de Zeeuwse kust en de Betuwe. Aan Galloway was het de taak om achter de Canadese bevrijders West-Nederland in te trekken en de voedseldistributie op gang te brengen. Het 1e Canadese Leger was echter op de Grebbelinie tot stilstand gekomen en onthield zich van verdere aanvallen in navolging van Montgomery's aanvalsverbod.

En dus stond Galloway's Netherlands District met magazijnen vol voedselhulp maar zonder de mogelijkheden om deze naar de getroffen gebieden te krijgen. Dit was vooral voor de Nederlandse vrijwilligers van de Prinses Irene Brigade een bittere pil om te slikken. De Brigade had na de veldtocht van 1944 een relatief rustige tijd op het Zeeuwse Walcheren en Beveland achter de rug, maar brigade-commandant Albert Cornelis de Ruyter van Steveninck was vastberaden om zijn troepen weer aan het front te krijgen en mee te laten vechten in de bevrijding van het land.

Op 12 april 1945 werd deze wens ingewilligd en nam de Prinses Irene Brigade plaats aan het Maasfront boven Den Bosch. Aangezien de Brigade in omvang meer weg had van een bataljon, werden de Nederlanders onder het Britse bevel van de 116e Brigade Royal Marines geplaatst. Deze brigade stond onder het bevel van brigadegeneraal Cecil Philips, die samen met Galloway de hoofdrol zou spelen in de formulering en uitvoering van de aanval op de Bommelerwaard.

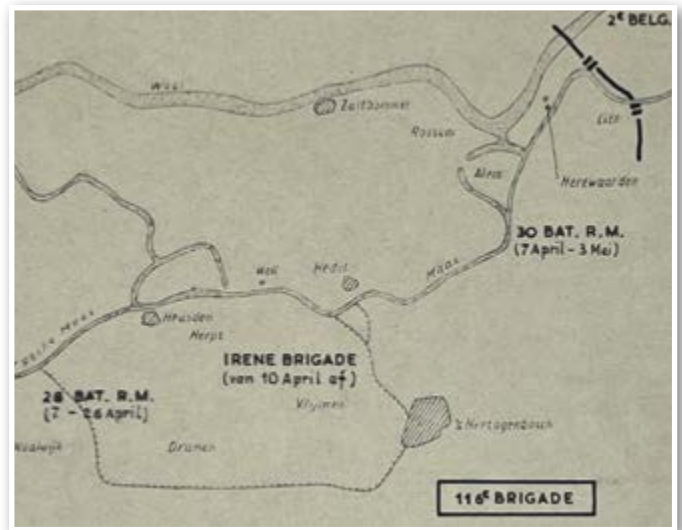
Links: generaal-majoor Alexander Galloway, rechts: brigadegeneraal Cecil Philips (naoorlogse foto)

Een buitenkans in de Bommelerwaard

Het idee voor deze aanval ontstond door de veelbelovende rapporten die Galloway en Philips ontvingen vanaf de overzijde van de Maas. Het front had hier maandenlang stilgelegen langs de rivier, maar nu was er iets ophanden aan de Duitse kant. Nederlandse burgers die de oversteek maakten naar bevrijd gebied schetsten een beeld dat leek op een evacuatie: explosieven werden aangebracht op kerktorens, de mijnevelden werden gereedgemaakt, en de dorpen lagen bezaaid met booby traps. Slechts een klein detachement van omstreeks veertig Nederlandse SS'ers van de 34e

SS Divisie 'Landstorm Nederland' zou de dorpen langs de Maas bezet houden, samen met Luftwaffe grondpersoneel. Enkele van hen deserteerden naar de Geallieerde linies en bevestigden dit beeld. Ook de eigen patrouilles rapporteerden weinig tot geen vijandige activiteit tegen te zijn gekomen aan de overzijde van de Maas.

Galloway en Philips zagen hierdoor een kans om de Bommelerwaard met weinig weerstand te veroveren. Hiermee zouden ze zonder veel risico een bezet deel van Nederland kunnen bevrijden en hun front in een gunstigere positie brengen om een toekomstig Canadees offensief richting verhongerd West-Nederland te ondersteunen. Wat zij alleen niet wisten, is dat juist op dat moment de Geallieerde legerleiding had besloten om niet verder op te rukken richting West-Nederland.

Schematische kaart van de 116e Brigade stellingen aan de Maas, april 1945.

En dus beraamde de 116e Brigade van Philips een plan om met de Prinses Irene Brigade en twee Britse bataljons Royal Marines de Maas over te steken en de Bommelerwaard te bevrijden. In de ochtend van 22 april kreeg de operatie zijn definitieve vorm onder de passende naam Orange-Deal, dat diezelfde nacht zou gaan plaatsvinden.

Tegenstrijdige bevelen

Diezelfde middag gebeurde er echter iets dat het lot van Operatie Orange-Deal bezegelde nog voordat het van start kon gaan. Het alvorens benoemde aanvalsverbod van Montgomery werd vervaardigd onder de troepen van de 21e Legergroep in Nederland: 'In western Holland, the army will not for the present operate further westwards than the general line now held east of Amersfoort'. Het risico dat de Duitse autoriteiten de waterlinie zouden inunderen en grootschalige verwoestingen zouden aanbrengen was daarvoor te groot en de militaire middelen te gering.

Maar toch ging Operatie Orange-Deal diezelfde nacht van start. Hoe valt dat te verklaren? Het blijft een groot raadsel in de beschrijvingen van de aanval op de Bommelerwaard. Nergens in de documentatie van de 116e Brigade of het Netherlands District komt een vermelding van dit aanvalsverbod voor. Dit kan twee dingen betekenen: óf het 1e Ca-

nadese Leger waaronder het Netherlands District viel had het verzuimd dit bericht door te geven, of Galloway meende dat het aanvalsverbod niet voor hem gold doordat het sprak over een westwaartse opmars vanuit de linies ten oosten van Amersfoort; Galloway's troepen lagen immers ten zuiden van West-Nederland en zouden noordwaarts oprukken.

Met de beslissing de aanval door te zetten werd Operatie Orange-Deal een geïsoleerde speldenprik tegen het Duitse Festung Holland. Terwijl de Canadezen zich ingroeven tegenover de Grebbelinie maakten de Prinses Irene Brigade en de Britse mariniers zich juist klaar voor de aanval van die nacht, zich niet bewust van de zware beproeving die hun te wachten stond.

Twee Brigademannen in hun duinstellingen op Walcheren, 1944-45.

Een vliegende start

Brigadegeneraal Philips van de 116e Brigade zou de slag overzien en betrok in zijn plannen de Prinses Irene Brigade van kolonel De Ruyter van Steveninck en het 30e Bataljon Royal Marines van luitenant-kolonel Thomas Walker. De Prinses Irene Brigade zou op de linkerflank de Maas oversteken en het dorp Hedel bezetten, terwijl het 30e Bataljon op rechts het eiland van Alem zou bezetten, waarna het Kerkdriel en Heerewaarden moest innemen. Het was aan de Prinses Irene Brigade om vervolgens vanuit Hedel oostwaarts op te rukken en contact te maken met de Britten in Kerkdriel om zo de bruggenhoofden te verenigen. Als dit alles was gelukt zou de laatste troef van de 116e Brigade, het 28e Bataljon Royal Marines, door het bruggenhoofd bij Hedel oprukken richting Zaltbommel. Dit zou de verovering van de oostelijke Bommelerwaard praktisch voltooien en het Netherlands District in een betere positie brengen voor verdere operaties richting bezet West-Nederland. Het Nederlandse onderdeel van de operatie kreeg de codenaam Orange; het Britse onderdeel van de operatie werd Deal.

Dat Philips maar al te goed wist hoe belangrijk deze operatie was voor de Nederlandse vrijwilligers onder zijn commando blijkt uit het codewoord waarmee zij het succesvol oversteken van de Maas moesten communiceren: Orange-William - een symbolische verwijzing naar de Vader des Vaderlands. Na een vertraagde start kon dit codewoord om 0130u (23 april) worden doorgegeven, toen alle aanvalstroepen de Maas hadden overgestoken in drie amfibische Buffalo landingsboten. Deze aanvalstroepen bestonden uit mannen van de 1e Ge-

vechtsgroep, geleid door majoor Arnold Paessens. Na aanval te zijn gegaan ten westen van Hedel had zijn gevechtsgroep de taak om Hedel in te nemen vanuit het noordwesten en veilig te stellen voor de komst van versterkingen. Rond 0400u arriveerde de 1e Gevechtsgroep in Hedel waar het een slapende vijand aantroef. Enkele Duitsers gaven zich over, terwijl anderen wisten te ontkomen naar het oosten. Snel namen de vier pelotons van de 1e Gevechtsgroep hun posities in: het 2e in het westen van Hedel, het 3e in het noorden, het 4e in het oosten, en het 1e in reserve.

De eerste tekenen aan de wand

Terwijl de Nederlandse troepen Hedel op die vroege morgen van 23 april betraden hoorden zij vanuit het oosten de doffe knallen van het gevecht aan de Britse sector. Daar was Deal diezelfde nacht van start gegaan. Ook hier was de aanval vertraagd doordat de assault boats met de hand moesten worden gedragen naar de oversteekplaatsen. Pas om 0515u waren de twee aanvallende compagnieën, Compagnie A en Compagnie X, de Maas overgestoken naar hun eerste doelwit: het eiland van Alem. In het dorp Alem kwamen de Britse mariniers slechts lichte tegenstand tegen die al snel werd geneutraliseerd. Hiermee was ook hun eerste doel behaald, zodat fase twee in gang kon worden gezet: de oversteek van de Oude Maas naar Kerkdriel. Bevelhebber van Compagnie A, majoor Neville Poole, gaf deze opdracht aan het 7e Peloton, dat om 07:00 rapporteerde in Kerkdriel te zijn aangekomen en waar wederom slechts lichte weerstand werd geboden door de Duitse troepen. Nu was het een kwestie van ingraven en wachten op de Nederlandse patrouille vanuit Hedel om de bruggenhoofden te verenigen. Maar waar bleef deze?

Na een vliegende start aan de Nederlandse zijde begon de Duitse tegenstand in Hedel in de loop van de ochtend toe te nemen, om uiteindelijk te ontaarden in een bijzonder felle strijd. En ook aan de Britse sector in Kerkdriel zou de rust niet lang standhouden. In het volgende nummer van de Vaandeldrager zullen we uitgebreid stilstaan bij de gevechtshandelingen van die bepalende eerste dag in de Strijd om de Bommelerwaard.

Voor het complete onderzoek of andere vragen/opmerkingen kunt u mailen naar: sietsekenter@gmail.com

Schematische kaart van de 1e Gevechtsgroep in Hedel, 22-25 april, 1945.

